

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1933. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. JANUÁR 22.
VIII. évfolyam, 20. szám.

Vasárnap

Angol ujságíró tapasztalatai az új Romániában

**A legteljesebb elismeréssel emlékezik meg II. Károly király Öfelségének kormány-
zási rendszeréről és a Nemzeti Ujjászületés nagyarányú lendületéről**

(LONDON.) A Daily Telegraph and Morning Post című angol lap „Új rendszer Romániában” címen Noel Panter, a kiváló angol ujságíró tollából nagy cikket közöl. A kiváló angol ujságíró, aki nemrég tanulmányuton volt Romániában, cikkében többek között a következőket írja:

— A romániai új rendszer nem jelent valamely politikai párt diadalmát. Eltérően a régi politikai pártoktól, amelyeknek kimondottan csak politikai célkitűzéseik voltak, a Nemzeti Ujjászületés Frontja olyan hazafias szervezet, amelynek nemzeti programja van. Az új rendszer a korporatív államforma felé törekszik, amelyben az összeállampogárok a nemzet legfontosabb érdekeiért dolgoznak. A Nemzeti Ujjászületés Frontjába az egyéni és csoportos beiratkozások a legnagyobb lelkesedéssel folynak. Az az utas, aki most érkezik meg Romániába, nem vesz észre semmi külső változást. A megszokott kép fogadja, de rövid idő alatt érzi és tapasztalja, hogy az ország lakossága már nem nyugtalan, mint néhány hónappal ezelőtt. Az ország vezetői és lakosai joggal remélik, hogy ez a nyugalmi állapot és a konszolidációs szellem folytatódni fog.

ÓRIÁSI KÜLÖNBSEG

— Annak ellenére, hogy az a gyö-

keres és mély változás, amelyen Románia átesett a diktatúra benyomását kelti, mégis óriási a különbség a romániai rendszer és a totális államok jelenlegi berendezkedése között. A királyi előjogait lényegesen kiszélesítették ugyan, de az országot kormányzó miniszterek most közvetlenül és személyükben felelősek II. Károly király Öfelségének. A diktatorikus államokban elképzelhetetlen, hogy az egyház feje a miniszterelnök legyen. Romániában ezzel szemben Miron Cristea patriárka Öszentsége egyben a miniszterelnöki tisztséget is ellátja. És ami még

Románia külpolitikája

— Külpolitikai vonatkozásban szembevetve különbséget találunk az új rendszerű Románia és a totális államok rendszere között. Románia gazdasági téren együtt akar dolgozni az összes országokkal, de — amint azt Gafencu külügyminiszter legutóbbi rádióbeszédében kifejtette és leszögezte — Románia visszautasít minden a határai, túlról jövő beavatkozást. Nem akar függvénye lenni egyetlen világméretű csoportosulásnak sem és a müncheni egyezmény után érdekeinek tengelye a kisantant államok szövetségéből a Balkán Államok egyezményének irányába fordul. Legfőbb törekvése az,

ennél is jelentősebb: a jelenlegi kormány számos tagja, tagja volt azoknak a régi különböző politikai pártoknak, amelyek a jelenlegi rendszer bevezetéséig voltak az uralmon. Míg a régi politikai pártok uralma idején a politikai és kormányzási irányelvek alól törtek fel és heves harcot folytattak a tömeg rokonszenvének elnyeréséért, addig Románia ujjászületését II. Károly király Öfelsége kezdeményezte, miniszterei alkalmazták és a nép, az ország lakossága megértéssel, lelkesedéssel és jóakarattal fogadta a nemzet és az ország konszolidálásának ezt a módját.

hogy megszilárdítsa kapcsolatát Olaszországgal. Egyidejűleg Románia arra is törekszik, illetve folytatja azt a politikáját, hogy jó szomszédsági viszonyban éljen az orosz szovjettal, különleges fontosságot tulajdonít a Lengyelországgal való szövetségének és feltűnő módon megnyilvánul Románia részéről az szinte törekvés arra, hogy megjavítsa kapcsolatát Magyarországgal.

Az angol ujságíró cikke, amely őszintén és tárgyilagos módon ismertette Románia helyzetét, a legjobb benyomást keltette nemcsak Angliában és Romániában, hanem a többi érdekelt államokban is.

szi a litván kormány hatáskörét.

Részletes jelentéseink a következők:
TARTHATATLAN ÁLLAPOTOK ÉSZAKIRORSZÁGBAN

(LONDON.) (Reuters.) Az észak-országi kormányzóság delegátusa tegnap Londonba érkezett és bejelentette, hogy Észak-országból az állapotok tartathatatlannak és minden képzeltet felülmutatnak. A hatóságok egész sorozat puccsterveknek jöttek nyomára és arzenálra való robbanó anyagot szedtek össze. Eddig 31 repülőgépet fogtak el, akiknél robbanóanyagot találtak, általános felkelésre felszólító felhívással.

A bombamerények tegnap különben a Szigetország egyes területein megismétlődtek. Eibenben letartóztattak egy butorkereskedőt, akinél nagymennyiségű dinamitot találtak. A hatóságok kiürítették a hendoni repülőtér hangárát, mert ott is bombamerényekkel tartanak.

NEM HIVJÁK ÖSSZE A BRIT PARLAMENTET

(LONDON.) (Reuters.) Chamberlain miniszterelnök közölte Attlee őrnaggyal, hogy a spanyol polgárháború ügyében nem hajlandó a parlamentet összehívni.

LORD LONDONDERRY BESZÉDE

(LONDON.) (Reuters.) Lord Londonderry tegnap nagyszabású beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a müncheni egyezményben lefektetett politikai irányvonal az egyetlen, amely

lyen haladni lehet. Azok, akik Németországot háború felidézésével vádolják, tévednek, mert a Führer igazolta béke készségét a flottaegyezménynél és azazal, hogy ajánlatot tett a légierők korlátozására, amit a kormány sajnos nem fogadott el.

NAGY VIHAR A FRANCIA KAMARÁBAN

(PÁRIS.) (Havas.) A francia kamara tegnapi ülésén nagy vihar játszódott le Pierre Cot beszéde nyomán. A volt légügyi miniszter, akihez Juan Negrin, a Valenciai kormány feje segélykérő táviratot küldött, élesen támadta a kormányt a müncheni egyezmény miatt, amelyet — amit mondotta — Berlin részéről újabb követelések fogják követni és követelte a határok megnyitását a spanyol köztársaságiak megsegítésé céljából. Beszéde végén a németekre tett sértő kifejezése miatt óriási vihar tört ki a kamarában. Az elnök kénytelen volt az ülést berekeszteni.

JUGOSZLÁVIA BÉKEPOLITIKÁJA

(BELGRÁD.) (Avala.) A bélyei vadászat második napjáról a késő éjjeli órákig nem érkezett jelentés. Mindössze annyit közöltek, hogy a tegnapi megbeszélések után este a kastély udvarán a környékbeli lakosság néptáncokat mutatott be. Ciano és Sztójadinovics előtt, akik nagy örömmel nézték végig a festői jelmezbe öltözöttek mutatványait. A találkozóról mélyen hallgat a belgrádi sajtó is, amely megelégszik a külföldi lapok közlésének megismétlésével és megelégszik, hogy Jugoszlávia békepolitikáját London és Páris is nagy megelégedéssel fogadja. Az újszéki Reggeli Ujság azt írja, hogy

Németország és Olaszország nagy súlyt helyeznek arra, hogy jó legyen a viszony Belgrád és Budapest között, ez azonban csak úgy lehetséges, ha szászszalékos megértés és lojalitás nyilvánul meg mindkét részen. A jugoszláviai magyarság e téren szívesen vállalja a közvetítést.

AZ OLASZ SAJTÓ MÉLTATJA ROMÁNIÁT

(RÓMA.) Az összes olasz lapok politikai és főszerkesztői, akik Ciano gróf külügyminisztert elkísérték jugoszlávai útjára, beszámoló cikkeikben megemlékeznek arról a nagy jelentőségről is, amelyet Románia játszik Kelet-Európa életében. Hangsúlyozzák Románia kedvező földrajzi fekvését és annak az új politikai és gazdasági intézkedéseknek a bölcsességét, amelyeket II. Károly király Öfelsége legújabbban fogantatott.

BONNET MEGBESZÉLÉSEI

(PÁRIS.) (Havas.) Bonnet külügyminiszter tegnap fogadta a párisi szovjet és a párisi köztársasági spanyol megbízottakat, akikkel hosszabb megbeszélést folytatott.

BEAVATKOZÁSRÓL IR A JOBBOLDALI SAJTÓ

(PÁRIS.) (Havas.) A jobboldali sajtó, adatok alátámasztásával, vádolja a kormányt azzal, hogy megnyitotta a határokat a spanyol föld felé, ahová megindult a hadianyag beözönlése. A kormány részéről valótlannak minősítik a lapok állításait.

Súlyosbodott a helyzet Páris és Róma között a spanyol kérdés miatt

Zavaros állapotok Észak-országból — Vihar a francia kamarában — Német és cseh sajtóvita — Nivola los német jelentés Schacht birodalmi bankelnök távozásának okáról — Romániát méltatja az olasz sajtó, újabb sikereket jelent Franco tábornok lőhadiszállás

Az elmúlt 24 óra nem enyhített a feszültségen sőt, ha megfigyeljük a nemzetközi sajtó megnyilvánulásait, elmondhatjuk, hogy még súlyosbította azt. All ez csúszorban a francia-olasz viszonyra, amely egyre sötétebb borulattal fenyegeti a látóhatárt. Ezen azonban aligha lehet csodálkozni. Daladier ugyanis, igen kényes helyzetbe került a spanyol kérdésből kifolyólag. A népfiront gondolatot megszokott pártok mindent elkövetnek oly irányba, hogy ha már nyíltan nem lehet, legalább titokban segítsék valenciai elvtársaikat. A kormány pedig, amelyet az olasz területi követelések amúgy is aggasztanak, nem akarja, de talán nem is meri magára venni azt, a teherterét, amelyet az állandó belső ellenállás jelent. Ezért lehetett, hogy bizonyos mértékben szemét is hunyt és eltűri a muni-ció és élelmiszerszállításokat Katalánia felé, Itália természetesen, kan ezen az

alkalmon, mint ahogy talán minden olyanon, amely az ő követeléseinek megvalósulását eredményezheti és így lapjai nyíltan hangoztatják, hogy amennyiben a beavatkozás híre megerősítést nyer, úgy a fasiszta Olaszország készen áll. A helyzet tehát igen élére állított és mindenképpen alkalmas az idegesség fokozására. Az angol belállapotokban sem állott be változás, sőt bátran lehet mondani, hogy azok egyre rosszabbodnak. Az Észak-országból befutott közlés legalább is ezt igazolja. Erős nyugtalan-ság érezhető Kárpátalján is, ahol a prágai kormány erőszakos fellépése (Prchala tábornok kinevezése) nagy visszatetszést szült. Végül Egyelemnemléltó a memeli német direktórium azon határozata, hogy maga veszi kezébe saját sorsának intézését, ami azt jelenti, hogy államot alkot az államban és erősen illúzióruassá és korlátozóvá te-

"OLASZORSZÁG KÉSZEN ÁLL"
(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó a beavatkozási hírekkel kapcsolatban azt írja, hogy egész Itália készen áll arra az esetre, ha a hírek valóknak bizonyulnának.

5000 CSEH KIVÁNDORLÓT FOGAD BE NICARAGUA

(PRÁGA.) (Ceteca.) Az új cseh kormány és Nicaragua között megállapodás jött létre, amely szerint Nicaragua 5000 cseh kivándorlót fogad be az év folyamán.

A MEMELI DIREKTÓRIUM HATÁROZATA

(MEMEL.) (DNB.) A memeli direktorium tegnap határozatot hozott, melynek értelmében a memelvidéki németek, mint a lakosság 90 százaléka, maguk veszik kezükbe sorsuk intézését és interveniálnak a litván kormányánál a még fogságban lévő 30 német politikai fogoly szabadonbocsátása és a hadseregéből a németeknek való eltávolítása tárgyában.

KINEVEZTÉK AZ ÚJ SZLOVÁK KORMÁNYT

(PRÁGA.) (Ceteca.) Dr. Sokol, a szlovák parlament elnöke tegnap délnélb terjesztette elő dr. Hacha elnöknek a pozsonyi képviselőház által összeállított kormánylistát, amelyet az elnök elfogadott. Az új kormány Tiso miniszterelnökön kívül hét tagból áll és pedig Pruzinszky, Teplánszky, Durcsánszky, Cancso, Sivak és dr. Sidorból, akik közül ez utóbbi továbbra is Prágában marad a szlovák kormány delegátusaként. Az összetétel egy személy kivételével a régi maradt. Kikerült a kabinetből Cermak, akinek helyét Sivak foglalta el.

ÚJABB TILTAKOZÁS

PRCHALA TÁBORNOK MIATT

(HUSZT.) (Ceteca.) Volosin miniszterelnök tegnap táviratban tiltakozott dr. Hacha elnökkel és Beran miniszterelnökkel Prchala tábornok ruszin miniszterre történt kinevezése miatt és bejelentette, hogy amennyiben ezt a Kárpátjárja névze sérelmes rendelkezést azonnal nem változtatják meg, kénytelen lesz a felelősséget a prágai kormányra hárítani. Ugyanekkor bejelentette, hogy a ruszin miniszterek mindaddig nem vesznek részt a fővárosi minisztertanácsi üléseken, amíg Prchalát vissza nem hívják. Volosin ez ismételt tiltakozása nagy feltűnést keltett, mert általában az volt róla a vélemény, hogy teljesen a prágai kormány és elgondolások embere.

CHWALKOWSKY BERLINI UTJÁRA ÉS A NÉMET SAJTÓ

(BERLIN.) (DNB.) Chwalkowszky külügyminiszter németországi útjával kapcsolatban a Berliner Tageblatt a következő feltűnést keltő cikket írta:

Chwalkowszky cseh külügyminiszter utazásának előestéjén a prágai sajtó olyan hangot üt meg, amely a Harmadik Birodalomban mély megütközést keltett. A Venkov, amely a kormány hivatalos lapjának számít, pontosan az ellenkezőjét írja, mint amit dr. Hacha elnök és Beran miniszterelnök annak idején kijelentettek. Ugyanígy ír a Narodny Hlas is, amely szinte követeli a visszatérést a cseh patriotizmushoz és szembefordul a müncheni egyezmény és a megejtett népszavazás határozatával. Németország — folytatja a lap — nem tagadja meg a jogot a megújuláshoz, de amikor ezt visszaesés árán akarják megvalósítani, világosan látszik, hogy nem tulajdonítanak fontosságot a német-cseh jóviszonynak.

CSÁKY SÜRGÖNYE RIBBENTROPNAK

(BERLIN.) (DNB.) Csáky gróf külügyminiszter Budapestre való visszatérése után táviratban mondott köszönetet Ribbentrop külügyminiszternek a meleg fogadtatásért, amire a német külügyek vezetője szívélyes hangon sürgönyben válaszolt. A látogatásra vonatkozólag különben, amint Párisból közlik, a francia sajtó azt írja, hogy ritkán fogadtak valakit Berlinben olyan szívélyességgel, mint Csáky külügyminisztert, amit már azért is

ki kell emelni, mert voltak olyan tendenciózus hírek is forgalomban, amelyek az ellenkezőjét állították.

SVÁJC VÉDEKEZÉSE A BEÖZÖNLÉS ELLEN

(BERN.) (Reuter.) A svájci szövetségi tanács rendeletet adott ki, amelyben a beutazást különös engedéllyel teszi függővé. Eszerint még átutazóban is csak az léphet az ország területére, akinek erre az egyes svájci követségektől speciális engedélye van. A követek ezt az engedélyt csak kello okmányoszerű igazolás után állítják ki és pedig csak akkor, ha a beutazó igazolni tudja, hogy nem állandó jellegű tartózkodásra kéri a vizumot.

MENEKÜL A KÖZTÁRSASÁGI SPANYOL ARANY

(PERPIGNAN.) A Havas távirati

Franco tábornok újabb győzelme

(HENDAYE.) (Reuter.) Franco tábornok csapatai tegnap elfoglalták a rendkívüli fontos stratégiai pontot, Calaf vasutállomást, ami által lehetővé tették a zavartalan előnyomulást Barcelona felé, viszont a köztársaságiakat akadályozni tudják a visszavonulásban, amely most már csak a Pyrenneusok hegyi utain lehetséges. Újabb hendavei jelentés szerint a Barcelona elleni hadműveletek vezetését maga Franco tábornok vette kezébe, ami nagy lelkesedést keltett a csapatok között, amelyek meg nem szűnő energiával folytatják az ellenfél üldözését. A hadizsákmány igen tekintélyes és a foglyok száma az utolsó két nap alatt 40.000 főre emelkedett.

ELINDULTAK A PALESZTINA-KONFERENCIA RÉSZTVEVŐI

(PORT SAID.) (Havas.) A londoni palesztinai konferenciára meghívott és Kairóban összegyűlt arab delegátusok tegnap elindultak az angol fővárosba. Elszállításukról a brit kormány gondoskodik, aki egy luxus személygépkocsit bocsátott rendelkezésükre. A konferencia sikerét illetőleg továbbra is igen borúlátó a megítélés.

MEGERŐSITIK A PANAMA-CSATORNA VÉDELME

(WASHINGTON.) (Reuter.) Az USA kormánya elhatározta, hogy a Panama-csatornát védő katonai erő létszámát 65.000 főre emeli. Ugyanekkor elhatározta, hogy egy parallel utat építtet ki a csatorna gyorsabb elérhetősége céljából, amelynek költségeire 65 millió dollárt irányoz elő.

NYOMTALANUL ELTÜNT A SZOVJET ÉLELMEZÉSI BIZTOSA

(VARSÓ.) (Express.) A szovjet élelmelési népbiztosa néhány nap óta nyomtalanul eltűnt. A kiszállított vizsgálóbizottság megállapította, hogy a népbiztosság kebelében a legnagyobb

iroda jelentése szerint hét tehergépkocsi Barcelonából Vendres kikötőjébe 45 tonna aranyrudat és ezüsttermét szállított. Vendres kikötőjéből a hatalmas értéket képviselő arany- és ezüstszállítmányt vonaton Párisba viszik át. A köztársasági kormány és csapatai helyzetére jellemző a köztársasági kormány részéről foganatosított intézkedés, amellyel Franciaországban igyekszik biztonságba helyezni Spanyolország arany- és ezüstkészletét.

SZÁLLIT A SZOVJET

(BORDEAUX.) (Havas.) Egy szovjet gőzös tegnap teljes hajórakomány repülőgépkatrészt rakott ki Bordeauxban. A szállítmányt vasuton Marseille-be küldik, ahonnan hajó továbbítja Barcelonába vagy Valenciába.

mérvü rendetlenség és zavar uralkodik, amiből azt a következtetést vonták le, hogy azt több részre kell osztani és pedig élelmelési ágak szerint. Ezért a népbiztosság élére most három vezető kerül egy helyett és mindegyik önállóan fogja folytatni intézkedéseit a neki kiosztott reszortban.

ORSZÁGUT ÉPÜL VILNA ÉS KAUNAS KÖZÖTT

(VARSÓ.) (Reuter.) A litván és lenyel kormányok között megkezdés jött létre egy Kaunas és Vilna között épitendő országút kérdésében. A két állam között ugyanis a békekötés óta minden közlekedés szünetelt és így az országút is hiányzott a forgalom lebonyolítására.

MIÉRT MONDOTT LE SCHACHT?

(BERLIN.) Különböző forrásokból azt a hírt vetették fel, hogy Schacht Hjalmar dr.-t a német Birodalmi Bank elnökét felmentették állásából, mert súlyos nézeteltérései támadtak Hitler kancellárral. Ezzel szemben a legilletékesebb német hivatalos körök közlik, hogy egyáltalán nem felel meg az igazságnak az az állítás, mintha Schacht elvesztette volna a kancellár bizalmát. A Birodalmi Bank elnöki tisztéből való távozása annyit jelent, hogy Németország pénzügyei szempontjából elsőrendű jelentőségű megbízatást kapott. Lemondásában semmi része sincs azoknak a tárgyalásoknak, amelyek közötté és Rublee, a nemzetközi menekültügyi hivatal elnöke között folytak. Schacht bankelnöki helyét egyébként Funck eddigi kereskedelmi és gazdaságügyi miniszterrel töltötték be.

Vásárhelyi János püspök megerősítette a református egyház ügyeinek elintézését

(BUCURESTI.) Vásárhelyi János református püspök, dr. Illés Gyula és Laár Ferenc egyházi tanácsosok társaságában napok óta a román fővárosban tartózkodik Vásárhelyi püspök megjelent dr. Silviu Dragomir kisebbségi kormánybiztosnál és bejelentette, hogy a református egyház testületileg belépett a Nemzeti Ujjászületés Frontjába. Sürgős intézkedést kért a református lelkészek kongruájának rendezésére, az iskolák nyilvánossági jogának visszaadására és a vallásos összejövetelek engedély nélküli megtartására. A református püspök dr. Varga Béla unitárius püspökkel együtt kihallgatáson jelenik meg Miron Cristea patriárka-miniszterelnöknél és Petre Andrei nemzeti vezetésű miniszternél.

Szigorúan megbüntetik azokat, akik a városi kéményseprőket munkájuk elvégzésében megakadályozzák

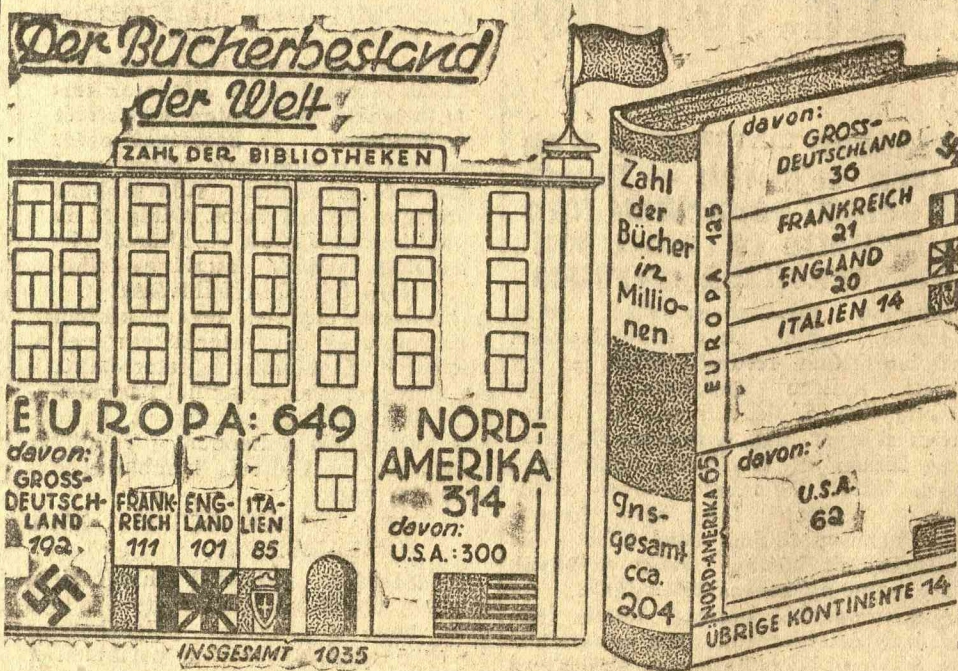
(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A városi tanács hivatalosan közli, hogy az eddig érvényben levő kéményseprési szabályrendelet módosítását a szamosi királyi helytartóság jóváhagyta. A módosított kéményseprési szabályrendelet értelmében, a városi kéményseprési üzem hatáskörébe tartozik a város területén levő összes kémények és füstvezető csövek tisztítása, a kémények égetése, az új kémények felülvizsgálása, a mosókonyhák kemejceinek és a gyárak kéményeinek, valamint a központi fűtésű házak füstvezető csöveinek tisztítása.

A kéményseprési díjak fizetésére mindenki köteles, még akkor is, ha magánkéményseprők által végezteti is el azt a munkát. Közli a hirdetmény, hogy a város pénzügyi osztálya az első szabályrendelet értelmében megállapított kéményseprési illetékeket leszállította. Felhívja ezért a háztulajdonosokat, hogy a városi kéményseprői alkalmazzák munkájukat ne akadályozzák meg, mert ez büntető következményeket von maga után és a szabályrendelet 28. szakasza értelmében azokat, akik a városi kéményseprők munkáját megakadályozzák, 500—1500 lejig terjedő pénzbírsággal büntetik.

A háztulajdonosok is képviselőket kapnak a adó-kivétel bizottságban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári háztulajdonosok évek óta sérelmezik, hogy az adó-kivételi és felebbezési bizottságokban képviselőik nem kapnak helyet. A politikai pártok uralma idején a polgárság képviselőit politikai korifeusok látták el ezekben a bizottságokban, akik természetesen nem képviselték a háztulajdonosok érdekeit. Főszempont csak az volt, hogy a busás napidíjakat zsebre vágják és megesett, hogy a polgárság érdekeivel ellentétes véleményen voltak a bizottságokban. A politikai pártok letűnésével, a háztulajdonosok joggal remélhették, hogy ez az áldatlan rendszer az adó-kivételi bizottságok kijelölésénél megszűnik. Ennek érdekében nemrég emlékiratban tárták fel a kolozsvári Háztulajdonosok Szövetsége a közelmúlt sereimelt Andronie pénzügyigazgató előtt.

A háztulajdonosok emlékiratára a pénzügyigazgató most adta meg írásos választ. Közölte, hogy az adó-kivételi és felebbezési bizottságok kinevezésénél feltétlenül tekintettel lesz a háztulajdonosok érdekeire is. A legközelebbi adó-kivételi és felebbezési munkálataiban a háztulajdonosok megbízottait is bevonják. Ebben az évben erre még nem kerülhet sor, mivel új adó-kivétés, mint azt már hírül adtuk, nem lesz.

A világ könyvtárai. A világ könyvtáraiban mintegy 200 millió kötet könyv van. Ezek közül 187 millió esik Európára és Amerikára, míg a fennmaradó 13 millió felelt Ázsia, Ausztrália, Afrika és a Csendes óceáni szigetek osztozkodnak. Európában a legtöbb könyvet Németországban gyűjtötték össze 36 millió mennyiségben, ezután következik Franciaország 21 millió, Anglia 20 millió és Olaszország 14 millió kötetel.

A szeretet

A szeretet a lélek mennyboltjának legjobb és legrejtelmesebb csillaga. Azt is mondhatnók az őzcsillaga, mely ha lehull — a lélek elpusztul, vagy legalább is vigasztalan, örök sötétségbe zuhan. Aki szeretet nélkül jár-kel a világban, végzi a munkáját, az Isten nélkül él és cselekszik. Így tartja a példaszó is, amely meggyőződését a szent Bibliára alapozza, amely pedig valójában nem is más, mint az igazi, isteni értelemben vett szeretet bölcs tanításokba és magaslatos igazságokba foglalt evangéliuma.

És ha van a példaszónak mélyes tartalma, tiszta igazsága, úgy itt igazán van. Tökéletes, kiteljesült, bensőséges nagy igazsága. Mert szeretet nélkül az emberi élet valami olyan alacsony sorba süllyed alá, amely a legalsóbb életvegetációnak is alatta áll, olyan sorba, amely minden pokloknál is fentelmesebb és a legbűzösebb mocárnál is undorítóbb. Lélektelen, rideg létezés, semmi más. Azt viszont talán hangsúlyozni se kell, hogy a szeretet milyen nagy és csodátevő hatalom. Az ember, a faj, a hit, a házasszeretet egyaránt. A lelket bámulatos alkotásokra képesítik, a szívnek és agynak valóssággal szárnyakat adnak, úgy repítik, az embert pedig a földi lét szürke porából és közömbösségéből szinte a csillagok áldott világa felé emelik fel.

Hogy mi a szeretet?

Azt naponta láthatják maguk körül a szülők és a gyermekek a családban, a tanulók az iskolában, a hívők a templomban, a papok a szent könyveket tanulmányozva és a szőszéken, az ábitatók, lelkek az imában és a bibliában, a társas életet élők a baráti, rokoni, ismerősi körben, a közéleti munkások cselekvési munkaterületükön, a dolgozó testi és szellemi robotosok pedig az őket körülfogó munkaközösség nagy egyetemességében. Ugyanúgy láthatják és érezhetik a szeretet teremtet, építő, lendítő varázshatalmát, mint sajátos igen gyakran az őszinte, tiszta szeretet híján a szeretetnélküliség félelmetesen pusztító és romboló erejét. A családi botrányokat és válásokat, az erkölcsi elcsúszást, a hitetlenséget, a faji széthuzást, testvéri és rokoni gyűlölködést, elmérgesedett osztályellentéteket, pártharcokat és annyi mindenféle fájdalmasan gyötört és elszomorító változatát a szeretetnélküliségnek.

A szeretet tehát valóban csodátevő hatalom, amelynek erejét nap-nap után érezhetjük és tapasztalhatjuk a magunk kis körében is. Hiszen a szeretet csak lélek kell és szív, műveltség, nevelés, kényszer, fegyelem, parancsszó azt nem adhatja meg, legfeljebb alakíthatja. Mert a szeretet belülről, önmagából, a lélek ősi mélységeiből tör elő. Önként, magából kiáradva, mint valami szent forrás.

És mégis, a szeretet igazi mélysége, nagysága és ereje a szenvedések idején bontakozik ki. A szenvedések idején, amikor az ember olyan tehetetlennek, magárahagyottnak érzi magát, amikor a reménytelenség, betegség, kétség, csüggedés, gyötrelmes órák, napjai neheztelnek rá a szívére és önmagába hullva a lélek talán össze is roppanna a kínok gízai sulya alatt, ha nem volna a szeretet. Ezekben a megpróbáltatások, nagy időszakokban a szülő, testvér, barát, rokon, a megértő munkatárs, a közös munkafronton élők és ismerősök szeretete, ez az önkéntelenül kitaruló nemes jószág és testvéries érzés, mint drága, óvó köpeny borul a meggyötört ember élete fölé.

És a hit áldott vigasza mellett ez a testvéri szolidaritás, ez a szeretet-hullám az, amely elringatja szívét a gyötrelmek rettenetes tengerzajlásában is. Olyan ez a szeretet, mint a jótévő álom. Felejtet, csöndesít, megnyugtató. Olyan ez a szeretet, mint simogató, lágy kéz jószágos érintése. Olyan, miként valami szent lélekszövetségbe való láthatatlan beletartozás és szövetség tagjai a szenvedések óráiban, agyórt relmek legnehezebb pillanataiban fordulnak feléje vigasztalással, nemes érzésekkel megnyugtató szavakkal. Akkor, amikor leginkább van szükségükre.

Az 1938 esztendő kolozsvári bűnügyi statisztikája

61 gyilkosság, 35 öngyilkosság és több ezer különféle bűncselekmény foglalkoztatta a bűnügyi osztályt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári rendőrségnek az elmúlt esztendő folyamán ugyancsak sok munkája akadt. A bűnügyi osztály igazgatójának múlt évi kimutatása szerint a gyilkosságok száma a múlt évben megszaporodott. Az 1938 évben összesen négy közönséges és egy rablógyilkosság történt Kolozsvár területén. Míg az előző évben csupán két gyilkosságról számoltak be.

Gyilkosságok
Az első megdöbbentő gyilkosság tudvalevőleg 1938. július 28-án játszódott le a délelőtti órákban a Fericierei utcában, amikor Szabó József asztalossegéd több késszurással meggyilkolta Egyed

lalkoztatta. Míg 1937-ben a rendőrség csak 9804 bűnügyet iktatott be. Ezek közül négy megvesztegetési, 65 hamis tanúzás, 1 államelleni izgatás, 222 csavargás, 18 tüzeset, 8 erkölcsstelen merénylet, 8 szédelés, 11 házasságtörés, 53 hűtlen elhagyás, 3 megszőkötés, 1 csecsemőgyilkosság, 85 könnyű és 126 súlyos testisértés, 4 magzatelhajtás, 107 zsarolás, 32 magánlaksértés, 116 fenyegetés, 16 becsületsértés, 1257 lopás, 447 pénzbeli hűtlen kezelés, 1 sikkasztás, 16 jogtalan eltulajdonítás, 119 csalás, 2 birtokháborítás, 7 közvagyon rongálás, 59 közrend és közegészség elleni kihágás ügyében folytatott le vizsgálatot kedvező eredménnyel a rendőrség bűnügyi osztálya. A felsorolt bűncselekmények tettesei közül, akik a nyomozások és a vizsgálatok során letartóztatásban voltak és az igazságszolgáltatás kezére is jutottak, 1450 irástudó, 187 pedig analfabéta volt. Ugyancsak ezek közül 94 rovttmultu visszaeső bűnös.

Öngyilkosságok és balesetek
A bűncselekmények elkövetői közül

Magyar Zene-konzervatórium

82 százalék férfi és 18 százalék nő. Az 1938. évben összesen 35 öngyilkossági ügyben folytatott le vizsgálatot a rendőrség bűnügyi osztálya. És pedig 15 akasztás, 7 revolveres öngyilkosság, 9 mérgezés és 4 fulladás (gázzal stb.) ügyében. A bűnügyi statisztika szerint a fent említett halálos öngyilkosságokon kívül még 22 öngyilkossági kísérlet történt Kolozsváron. A különböző kórházak, egyetemi klinikák azonban megmentették életüket. Ezek közül 8 férfi és 14 pedig nő volt. Kolozsvár város területén a múlt év folyamán öt

SELECT MOZGÓ

Ha szeret kacagni és kellemesen akar két órát eltölteni szieszen a
SELECT MOZGÓ-ba
és nézze meg
EGY LÁNY, AKI MER
szenzációs vigjátékot, Főszerepekben:
Irene Dunne és Douglas Fairbanks jr.

URANIA MOZGÓ

Az utolsó barrikád

Izgalmas kalandfilm az első kaliforniai utárvényesek életéből. Fősz.:
RANDOLPH SCOTT, JOAN BENNETT

Megdrágul a hus a fokozódó állatkivitel miatt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A különböző erdélyi állatvásárpiacon az utóbbi időben, lényeges áremelkedés mutatkozik. Különösen kirívó drágulás észlelhető a sertésnél amelynek élőszulbani ára 5-6 lejfel emelkedett. Emelkedő irányzat tapasztalható a szopóborjú áránál is. Ennek magyarázata elsősorban az, hogy az utóbbi időben huskivitel ismét fellendült. A sertésexport különösen fokozódott, aminek egyenes következménye az árak ugrásszerű emelkedése volt. Másállatok ára viszont a nagy kereslet miatt mutat jelentős elterést. A gazdák tavasz küszöbén rendszert nem bocsátják áruba. Egyrészt azért, mert állataikra a tavaszi munkálatoknál szükségük van, másrészt viszont azt remélik, hogy később, amikor fokozódik az állatpiacon a kereslet, jobb árakat érhetnek el állataikért.

Dr. László Tibor, a kolozsvári vágóhid igazgatója az élőállatok ugrásszerű emelkedéséről a napokban tett jelentést dr. Bornemisa Sebastian polgármesternek. Kérte, hogy ezen az alapon vizsgálja felül a jelenleg érvényben levő hatósági husárakat. A polgármester az ügyben előreláthatólag a

szokástól eltérően, nem a hónap végén, hanem előbb összehívja az árvízsgáló bizottságot, hogy meghallgassa részletes jelentéseket és ennek alapján meghozza döntését a husárak ügyében. Nem kétséges, hogy a polgármester a jelentések igazolása után elrendeli a hus árának felemelését.

Gyilkos merénylet a budapesti gyűjtőfogházban

(BUDAPEST.) A Maslói-uti gyűjtőfogházban tegnap a reggeli órákban végzetes kimeneteli merénylet történt. Steibel Zoltán jócsaládból származó fiatalember, aki négyhavi fogházbüntetését töltötte, az asztalosműhelyben munka közben összeszólalkozott Bischof József másfél évre elítelt rovttmultu egyénnel. Azon veszték össze, hogy Steibel megtörölte a kezét Bischof törölközőjébe. A szóváltás titlegességgé fajult, amelynek során Bischof a kezébe eső vésővel hasbaszurta a szerencsétlen Steibelt, aki hangos sikoltással rovtott össze. A véső átütötte a hasfalat és a belső részeket is súlyosan megsebesítette. A halálosan sérült fiatalembert haldokolva szállították kórházba, ahol rövid idő múlva kisenvedett. Tetézi a tragédiát, hogy Steibel büntetésének utolsó napját töltötte és holnap szabadult volna. A gyilkos merénylet vasráverték és legközelebb újra bíróság elé állítják.

Január 26. (Csütörtök)

Kato 28 éves barátnőjét s azután annak édesanyját, öz. Egyed Jenőné súlyosan megsebesítette. Borzalmas tetének elkövetése után a közben odasereglett uccabeliek elől nyomtalanul eltűnt. A hosszadalmas nyomozás során kiderült, hogy az elvetemült férfi Magyarországra szökött. A kolozsvári rendőrség bűnügyi osztályának diplomáciai uton tett megkeresésére a debreceni rendőrség a közelmúltban letartóztatta és rövidesen kiadja a romániai hatóságoknak a megszőkött gyilkost.

A második gyilkosság áldozata Szabó Róza Dragalina ucca 10. szám alatt lakó 50 éves piaci árus volt, akit aug. 11-ére virradólag Katona László 26 éves asztalossegéd veje ölt meg. Fejszével főbeütötte, megölte, majd — miután 24 óra hosszat bezárt szobájában az ágya alatt tartotta — holttestét feidarábolta és a hulla részait a faskamrában ásta el. Néhány nap azután a rendőrség bűnügyi osztálya felfedezte a hátborzongató gyilkosságot s a tettes most a kolozsvári törvényszék foházában várja a súlyos ítéletet.

A harmadik gyilkosság színhelye a Regele Carol ucca 78. szám alatti ház volt. Itt Govor Pavel szilágymegyei Alsószopor községbeli 52 éves férfi október 28-áról október 29-ére virradólag konyhakéssel meggyilkolta öz. Kilin Mihályné jómódu asszonyt, majd a lakást kirabolta. A gondos nyomozás során, november 25-én sikerült a bűnügyi osztálynak lelepleznie a gyilkost. Kihallgatása alkalmával kiderült az is, hogy Govor Pavel a múlt év augusztusában betört volt öz. Kilin Mihályné lakásába, amely alkalommal 120 ezer lejt vitt el.

A negyedik gyilkosság tettese Dragomirescu Ioan kolozsvári betegsegélyző-pénztári tisztviselő volt. November 29-én délután 4 óra tájban megölte sógornőjét, öccsének feleségét, Vasile Lucaci ucca 23. szám alatti lakost. Tetének elkövetése után a gyilkos felakasztotta magát.

Az ötödik gyilkosság az emlékezetes Goanga Stefanescu és Gruia állambiztonsági hivatal detektívje ellen elkövetett politikai merénylet volt. A megdöbbentő politikai merénylet tetteseit a rendőrség egy hónapig tartó lázas nyomozás után lefűlelte és pedig egy a főtetteseket, mint a bűnrészesekeket, valamint az értelmi szerzőt is. Jelenleg a kolozsvári katonai törvényszék fogházában ülnek és e hó 27-én tárgyalják le ügyüket.

Más bűnesetek

A bűnügyi statisztika érdekességéhez tartoznak még a következő szenzációs adatok is. 1938-ban a rendőrség bűnügyi osztályát összesen 10.597 ügy fog-

Olyan rövid ez a földi élet, olyan sok a megpróbáltatások korszaka lelkünk fölött, olyan szeretetreszomja a világ földi útjain botorkáló lélek — emberek, mondjátok, miért nem szeretjük egymást?

Mondjátok, miért nem csak szeretjük egymást?

(t. g.)

Reuter jelenti:

(LONDON.) A munkanélküliek tegnap megkísérelték a miniszterelnöki palota előtti tüntetést, de a kivonult karhatalom ebben megakadályozta őket.

(PÁRIS.) A Bois de Boulogneban megtalált holttest személyazonosságát mind-ezideig nem sikerült megállapítani. A rendőrség most lefényképezte a halottat és a képet az újságok számára engedte át közlés végett.

(LONDON.) A dél-walesi áradások egyre tartanak, de a preventív intézkedések következtében nagyobb katasztrófától nem kell tartani. Az anyagi kár azonban így is igen nagy.

(VARSÓ.) A lengyel sajtó közlése szerint a leningrádi monstre pernek halálra ítélt vádlottait tegnap kivétel nélkül kivégezték.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár a hét végét Obersalzbergi villájában fogja tölteni.

(BUDAPEST.) Az influenza járvány minden hatósági intézkedés ellenére is egyre növekedik. A halálos áldozatok száma az utóbbi két nap alatt 200-ról 232-re emelkedett.

(RIO DE JANEIRO.) Aranja külügyminiszter elfogadta Roosevelt elnök meghívását és még e hónapban elindul Washingtonba.

(LONDON.) A statisztikai hivatal kimutatása szerint a válóperek száma a múlt év december havában az előző hónappal szemben 2 százalékkal emelkedett.

(NEWYORK.) A newyorki repülőterén egy személyszállító repülőgép hibás le szállás következtében felborult. Egy utas meghalt, 4 súlyosan megsebesült.

(RANGOON.) A sztrájk hullám egyre nővekvőben van. Ezidő szerint több, mint 57 ezer munkás tette le a munkát.

(BRUX.) Janowsky Gauleiter közölte, hogy a szudéta vidéken a Harmadik Birodalomhoz csatlakozása óta több mint 400 millió márkát osztottak ki különböző jótékonykorsági célokra.

(WASHINGTON.) Az amerikai és francia kormányok között megállapodás jött létre egy rendszeres USA—Franciaország közötti légi járat létesítésére.

(MILANO.) Nyilvános gyűjtést rendeztek a Spanyolországban elesett olasz önkéntesek hátramaradtjainak javára.

(ROMA.) Mussolini miniszterelnök törvénytervezetet készít, amely szerint a jövőben tilos antik értékeket a külföldi kiállítások számára kikölcsönözni.

(BERLIN.) A 60 éves Karl Schlageimert a mainzi törvényszék államellenes bűncselekményért kétszeresen halálra ítélte.

(RIO DE JANEIRO.) A brazil kormány egy 5 éves tervet dolgozott ki, mely idő alatt 3 milliárd nullreis-nyi összeget kíván közmunkára feldolgoztatni.

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár a német birodalmi bank elnökévé Funk minisztert nevezte ki, mid dr. Schacht más különleges megbízást kap. Dr. Schachtnek eddigi szolgálataiért Hitler kancellár saját kezűleg írt levelében mondott köszönetet.

(ASSUNTION.) Paraguay belügyminisztere a belső béke érdekében lemondott mandátumáról.

(KÖLN.) A német kormány plakátpályázatát hirdeti az ezidei nemzetközi közlekedési kiállításra.

(JERUZSÁLEM.) A Jeruzsálem-haifai vonalon a terroristák egy személyszállító járatot kiskitlaktak. 1 ember meghalt, 15-en megsebesültek.

Rádió

VASÁRNAP, január 22.

Bucuresti: 730: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 9.55: Istentisztelet közvetítése. Egyházi zene és egyházi előadás. 12: A katonai előkészítő nevelés órája. 13: Hírek. 13.10: A Predescu-zenekar hangversenye. 14.10: Hírek. 15.20: Mezőgazdasági előadás. 18: A Sibiceanu-zenekar hangversenye. 19: Előadás. 19.15: Gramofonlemez. 20: A nemzet órája. 21.15: Gramofonlemez. 21: Lortzing: A fegyverkövacs című opera közvetítése. A szünetekben hírek. 23.30: Gramofonlemez. Hírek németül és franciául.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 10: Görög katolikus istentisztelet. A szentbeszédet dr. Dudás Bálint mondja. 11: Egyházi ének és szentbeszéd. 12.15: Evangélikus istentisztelet. 13.30: Operaházi zenekar. 15: Hanglemezek. 16: Gazdáknek. 16.45: Cigányzene. 17.30: Költmények. Előadás. 18: Zenedélután közvetítése. 19: Előadás. 19.30: Szalonzene. 20.05: Hírek. 21: Sport. 21.10: Hangképsorozat. 22.40: Hírek. 23: Téli sport. Beszél Pluhár István. 23.35: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Jazz. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

TESTEDZÉS

Feltétlenül rajtol a Nemzeti Bajnokság február 26-án

(BUCURESTI.) A labdarúgószövetség tegnapi ülésén úgy határozott, hogy a nemzeti bajnokság tavaszi fordulóját az eredeti terveknek megfelelően, feltétlenül meg kell kezdeni február 26-án. A bajnoki nyitány műsora ez lesz:

Bukarestben: Juventus—Sp. Studentesc, Venus—AMTE.

Temesváron: Kinizsi—Rapid.

Kolozsváron: Victoria—UDR.

Ploestiben: Tricolor CFPV—Ripensia.

Aradon: Gloria—Carpați.

A következő fordulóban, március 5-én a Victoria a bukaresti Rapidot látja vendégül Kolozsváron. Ebben a fordulóban igen erős küzdelmet ígér a Carpați—AMTE találkozó, amelyre Nagybányán kerül sor.

AUSZTRÁLIÁBA SZÖKÖTT KASPAR, A MUKORCSOLYÁZÁS VILÁGBAJNOKA. Bécsből jelentik: Felix Kaspar, a mukorcsolyázás világbajnoka kéthetével ezelőtt eltűnt Németországból. Most kiderült ki, hogy a világbajnok bejelentés nélkül Ausztráliába távozott. Egyelőre nem lehet tudni, mi késztette Kaspart a szökésre.

Franciaország rendezte a jövő évi pingpong világbajnokságot. Párisból jelentik: A francia asztali teniszszövetség hivatalosan Páris részére kérte az 1940. évi pingpong világbajnokságok rendezési jogát illetékes nemzetközi fórumoktól. A kérdés felett a Kairóban összeülő nemzetközi szövetség dönt.

Európába jön Budge teniszcirakusa. Rómából jelentik: A Gazette dello Sport értesülése szerint Budge teniszvilágbajnok és „cirakusa”, amelynek tagjai: Perry, Vines és Barnes, a tavasz folyamán európai portyára jön. Ennek során Olaszországban is bemutatást tartanak.

ELMARAD A BUKARESTI LABDARUGÓVÁLOGATOTT PÁRISI VENDEGJÁTEKA. Bukarestből jelentik: A február 19-ére tervezett Páris-Bukarest válogatott mérkőzés ügye végleg kútbaesett. A francia labdarúgószövetség most közölte, hogy nem járul hozzá a mérkőzés lejátszásához. Minthogy a román labdarúgószövetség is kifogásolta a korai időpontot, a mérkőzés elmarad.

DIRR, DURR, BELE! Az Unitárius Kolégium tornacsarnoka ma este és vasárnap egész nap az ökölvívás rajongóinak csatakiáltásaitól lesz hangos. Dirr-durr, bele! — hangzik fel a közönség buzdítása az Erdély bajnokságára törő ökölvívók felé. A bajnoki mérkőzések résztvevői tegnap már valamennyien megérkeztek Kolozsvárra és nagy gond nélkül készülnek a ma kezdődő küzdelmekre, amelyeknek előreláthatólag nemcsak nagyszerű sportbeli, hanem közönségsikere is lesz.

Ma kezdődik a Haggibbor ifjúsági vívóversenye. A Haggibbor vívóversenyének műsorában változás történt. A rendező egyesület, tekintettel a nagyszámu nevezőre, az ifjúsági vívóversenyeket előrehozta. Ma délután 4 órakor kezdődik el a verseny a Haggibbor Marechal Foch-ucca 10 szám alatti vívótermében. A kard verseny viszont vasárnap délelőtt 10 óra kor — műsor szerint — a katolikus gimnázium tornatermében kezdődik. Az érdekesnek ígérkező versenyre egyébként Kolozsvárról a következők neveztek be: KAC: Szántó, Moly, Árvay, Guráth, Sár, dr. Király. Vivó Club: Pop Andrei, Janicu. Haggibbor: Róbert, Sebestyén, Spitzer és dr. Hodosi. Mindkét fegyvernemben a győztesek értékes tiszteletdíjakat kapnak.

Nagyvárad—Bukarest 4:1. A két város birkózóinak küzdelme, amely Nagyváradon folyt le, a nagyváradiak megérdemelt, fölényes győzelmével végződött.

Nagy választék cipőkben sport és utazó cikkekben

D. MOCIORNITA

gyári lerakatában.

Garantált minőség!

Cluj, Calea Regele Ferdinand 22

Sársaság

Teadelután a Katolikus Körben. Január 22-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartja meg a Katolikus Kör szokásos népszerű teadelutánját. A Kör családias helyisége, a kitűnő hangulat, amely a teadelutánokon uralkodik, biztosítani fogják minden vendég kellemes szórakozását. A táncmulatság délután 5 órától éjjel fél 12 óráig tart.

Január hó 21-e, a legszebb bál napja Kolozsváron. Az Albina palota (Iparkamara, Str. Regina Maria) helyiségei ünnepre készen várják a pillanatot, mikor termel meg telnek elegáns közönséggel és a gondtól egy éjszakára megszabadult vidámsággal. A rendezőség ezúton is kéri a közönséget, szíveskedjék pontosan megjelenni, mert a bál legszebb eseménye, az ifjú táncos generáció bemutatkozása pont 10 órakor veszi kezdetét. Ez a hagyományos szokás, valamint a nagyszerű falatozó s a kitűnő cigányzene és dzsesszmusika változatossága teszi rendszerint olyan feledhetetlenné az Árvaleánynevelő Otthon mulatságait, melyre bizonyára ezidén is mindenki elsiel, legalább egy fordulóra, hogy az árvák könnyeit a jókedv sugaraival felszárassza. Jegyek a pénztárnál 80 lej és 40 lejes diákjegy értékben kaphatók.

Angolnyelvű istentisztelet. A skót egyházban, Str. Regalá 21. szám alatt, vasárnap délelőtt negyed 12 órakor angolnyelvű istentisztelet lesz. Rev. Th. J. Coulter.

Kolozsvári sütőmunkások gyűlése. A kolozsvári sütőmunkások január 22-én, vasárnap délután 4 órakor az Építőmunkás Otthonban fontos szakmai gyűlést tartanak.

Azt tanácsolta a jegyző az övönőnek, hogy az ország-ör-zászlórud drótjával akassza fel magát — egy hónapi elzárásra ítélték

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kisküklőlő-megyei Gogan községben nem éppen a legnagyobb nyugalom és békesség uralkodott Keszeli Elemér jegyző és az ottani tanítói kar tagjai között. A tanerők fokozott igényekkel léptek fel a község előljáróságával szemben, újabb és újabb összegeket kértek az iskola céljaira, amit a község pénztára nem bírt volna el. Állandó feszültség uralkodott a pénzügyi nézeteltérés miatt a jegyző és tanítók között, akik feljelentették a jegyzőt, hogy sértő kifejezéseket mondott a romák, államra és azt állította, hogy a trianoni békeszerződés igazságtalan volt.

A jegyző katonai törvényszék elé került, a tanuk, Budisteanu Ioan tanító és felesége, Domnean Paraschiva övönő a jegyző ellen vallottak, sőt utóbbi elmondotta, hogy mikor drótot kért a jegyzőtől az Ország-ör-zászlórudjára, Keszeli öcska villanydrótot adott. Ő ezt kifogásolta, mire azt a választ kapta, hogy ha öcska is a drót, arra jó, hogy felakassza vele magát. A bíróság ebben a válaszban tiszteletlen séget talált az Ország-ör-zászlórudjával szemben. A katonai törvényszék dr. Moldovan Valer védőbeszéde után felmentette a jegyzőt a nemzetgyalázás vádjáról, de az Ország-ör-zászlórudjával szemben tanúsított tiszteletlenség miatt egyhónapi elzárásra ítélték.

Színház

Szombat d. u. 5: Mindig a nők kezdik. (Olcsó helyarakkal.)

Este 9: Hazajáró lélek. (Negyedszer.)

Vasárnap d. u. 3: Ide gyere rózsám. (Olcsó helyarakkal.)

Délután 6: Hazajáró lélek (Ötödször.)

Este 9: A vén bakkancsos és fia a huszár. (Szigeti József népszínműve, zenével, táncokkal és dalokkal. Mai színre alkalmazta Szabados Árpád. Rendező: Gróf László. Fősz.: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Tóth Elek, Jenel János, Tompa Sándor, Csóka József, Deesy Jenő, stb. Premier bérlet 20. szám. A bérlet jegyét kívánatra péntek délig becserele a pénztár.)

Hétfő: Román előadás.

Kedd d. u. 3: A hölgy hozzám tartozik. (Olcsó helyarakkal.)

Délután 6: Angyalt vettem feleségül. Este 9: A vén bakkancsos és fia a huszár. (Rendes bérlet 20. Irodalmi bérlet 14. szám.)

Szerda fél 9: Hazajáró lélek. (Hatodszor.)

Csütörtök 9: A Magyar Zenekonzervatórium szimfonikus hangversenye.

Péntek fél 9: A szomjas krokodil. (Szilágyi László, Harmath Imre és Márkus Alfréd kiállításos nagy revüoperettje két részben. Egy kissé fagyos és hőviharos, de mindvégig hangulatos téli kirándulás története. Edző: Gróf László. Zenei vezérkorszolyás: Schreiber Alajos, a si és korcsolyapályát Rajnai Sándor és Kudelász Károly fa gyasztották. A Lambeth Walk magyar szövegét Nemes Ferenc írta. Főkirándulók: Krémer Mancsi, Sándor Stefi, Báza Éva, Jenel János, Tompa Sándor, Csóka József, Fülöp Sándor, Deesy Jenő, a Bacsenszky-ikrek, Vajda Teréz táncos boyai, stb, stb. Premier bérlet 21. szám.)

Szombat d. u. 4: Sice urfi. (Gyermekeledés igen olcsó helyarakkal.)

Este 9: A szomjas krokodil. (Rendes bérlet 21. szám.)

Vasárnap d. u. 3: Nincs szebb, mint a szerelem. (Első olcsó helyaras előadás.)

Délután 6: A szomjas krokodil.

Este 9: A szomjas krokodil. Hétfőn és egész héten minden este: A szomjas krokodil.

Mozi

SELECT MOZGÓ: Egy leány, aki mer. Zenes vigjáték. Fősz.: Irene Dunne, Douglas Fairbanks jr.

ROYAL MOZGÓ: Joan Crawford-dal. Mannequin (Egy lány a sok közül). A film előtt két híradó Metro és Fox. Számozott helyek. Telefon: 37-05.

RIO MOZGÓ: (volt Munkás Mozgó) Ma: 3, 6 és 9. Két világláger. Premier Clujon. I. Boccacio. Csak felnőtteknek. Fősz.: Willy Fritsch, Paul Kemp és Heli Finkenzeller. II. Az utolsó madridi expressz. Izgalmas kalandor dráma. Fősz.: Dorothy Lamour és Lionel Atwill. III. Híradó és Miki Maus.

EDISON MOZGÓ: I. Cin-Cin, a kis szökevény. Shirley Temple slágerfilmje, melyben Al Jolson, Eddie Cantor imitálja. II. Malek, mint torreador. Nevetőórkán. III-IV. Miki Maus és Híradó. Jön: Az élő holttest és A londoni titkok ügynök.

URANIA MOZGÓ: Az utolsó barrikád. Kalandfilm. Fősz.: Randolph Scott, Joan Bennett, Robert Cummings.

CAPITOL MOZGÓ: A XI-ik olimpiász. Egyetlen és teljes felvétele a nagy olimpiásznak. E film előadásaira a kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek.

Munkásgyűlések. A kolozsvári könyvkötő munkások és munkások január hó 23-án, szerdán este 7 órakor az Építőmunkás Otthonban beszámoló taggyűlést tartanak. — A kolozsvári szabómunkások január 23-án, hétfőn este 8 órakor az Építőmunkás Otthonban fontos szakmai gyűlést tartanak.

Ötvenszázalékos utazási kedvezmény Londonban az ipari kiállításra. A CFR vezérigazgatósága 50 százalékos utazási kedvezményt ad a személyvonatokon a londoni ipari kiállításra. A kedvezmény február 20-tól március 9-ig tart. A jegyváltás úgy történik, hogy a pénztár egész jegyet szolgáltat ki, ezt a vásár rendezőségénél láttamoztatja és visszafelé díjtalan utazásra jogosít. A gyorsvonatra és Rapidra a különbözetet teljes egészében kell megfizetni.

Nótából kezdődött véres verekedés a törvényszék előtt

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) A kolozsvári törvényszék Breban-Bolcas tanácsa tegnap tárgyalta egyik kolozsvári vendéglőben történt véres verekedés ügyét. A vádirat szerint a múlt év egyik tavaszi éjszakáján a vendéglőben Androniuc Stefan vasuti tisztviselő egy idősebb férfi társaságában szórakozott. A másik asztalnál Koncz István ült, akinek a cigány éppen nótát huzott. Androniuc vendége ekkor nótát rendelt, mire Koncz felháborodottan tiltakozott, hogy a cigányt ne merjék zavarni, mikor neki játszik. A nótarendelő szótlanul hallgatta Koncz szemrehányásait, Androniuc azonban asztaltársa védelmére kelt. Rövid szóváltás után a kérdés lezárult. Kévéssel ezután Androniuc kiment az étterem helységéből. Koncz utána sietett és a félreeső helyen parázs verekedés támadt közöttük, amibe többen beleavatkoztak. A verekedésnek a rendőrség közbelépése vetett véget. Visszatértek az étterembe, de itt Koncz és Androniuc újból egymásnak támadtak. Koncz földre tette ellenfelét, aki hirtelen felugrott és kimenekült az uccára. A vád szerint Koncz és Palocsay pincér üldözőbe vették a vasuti tisztviselőt, akit úgy összevertek, hogy két hónapig feküdt a kolozsvári klinikán.

A tárgyaláson a kihallgatott tanúk zavaros és ellentmondó vallomásából egyelőre még nem sikerült megállapítani, hogy Koncz István és Palocsay pincér vádoltak a sértettet az uccán súlyosan bántalmazták volna. A törvényszék ezért újabb tanúkihallgatást rendelt el és a tárgyalás folytatását április 18-ára halasztotta.

Titkos iratok a Hóia odvas falában:

Középiskolás legionista szervezkedésről rántotta le a leplet a kolozsvári rendőrség

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Annak a hatalmas arányú rendőri nyomozásnak során, amelyet a helyi hatóságok Stefanescu Goanga rektor merénylőinek elfogatása érdekében indítottak, több fontos bizonyíték is került a rendőrség kezére. Az egyik ilyen okirat említést tett M. T. nevű diákról. A rendőrség megfigyelte a diákok, aki az egyik helyi román középiskola nyolcadikos tanulója volt és amikor a fiu viselkedése igen gyanússá vált, letartóztatta. Ki hallgatása folyamán meglepő dolgok derültek ki. Megállapítást nyert, hogy a legionistaérzelmű középiskolás diákok megszervezték a helyi középiskolák felsőbb osztályaiban az úgynevezett „Kereszt Testvériséget”. Hetenként gyűléseket tartottak, pénzt gyűjtöttek össze, amelyet a szervezet központi irodájába küldtek be. A diák kihallgatá-

sa során bevallotta társainak nevét is. Az eljárás végén 12 kiskorú középiskolást küldtek át a katonai törvényszékhez tiltott politikai propaganda vétségével vádolva.

A fiatal diákok ügyét tegnap tárgyalta a katonai törvényszék. Mindnyájan bevallották tettüket, elmondották, hogy a múlt évi március hó folyamán kezdték meg a szervezkedést és amikor tudomásukra jutott, hogy a rendőrség nyomukban van, vezetőjük éjjel kilopozott a Hóia erdőbe és ott az egyik fa odvában rejtette el a titkos társaság működésére vonatkozó iratokat.

Dr. Emil Bocsa-Malin védőügyvéd beszédében az enyhítő körülmények alkalmazását kérte. A bíróság későbbi időpontra halasztotta el az ítélet kihirdetését.

Felmentették Negrutiu Ion volt iparkamarai elnököt a rágal-mazás vádjáról

Nyolc év óta huzódó bongolult per nyert befejezést.

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Negrutiu Ioan mérnök, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara volt elnöke állt tegnap vádlottként a kolozsvári törvényszék Breban-Bolcas tanácsa előtt.

PERJESCU TABLABIRO JELENTÉSE

Az ügy előzményei még 1931. évre nyúlnak vissza, amikor Perjescu Constantin, a közigazgatási tábla volt bírája, ma a bűnügyi tábla tanácsának tagja, feljelentést tett a rendőrségen az összes kolozsvári fakereskedők ellen üzérkedés miatt. A táblabiro tüzfát vásárolt és úgy találta, hogy azt a megengedett árnál sokkal drágábban kapta. A feljelentés következtében a rendőrség széleskörű vizsgálatot vezetett be.

Ennek során dr. Clonța Eugen, a kolozsvári rendőrség volt titkára vizsgálóbírói engedéllyel kiszállt a Kereskedő Tanács helységébe, ahol a kolozsvári fakereskedők éppen ülést tartottak. Clonța az ajtóból a jelenlévőkre erőlyesen ráparancsolt: „Senki ne mozduljon!” A meglepődött fakereskedőket Clonța kvesturái titkár megmozdította. Ezt házkutatás követte, amelynek során olyan bizonyítékok kerültek a rendőrség kezébe, amelyek alapján valamennyi kolozsvári fakereskedő ellen üzérkedés miatt megindult az eljárás. A járásbíróság a vádat beigazoltnak látta és a fakereskedőket elítélte. A törvényszék azonban megsemmisítette a járásbíróság ítéletét és a vádlottakat kivétel nélkül mind fel-

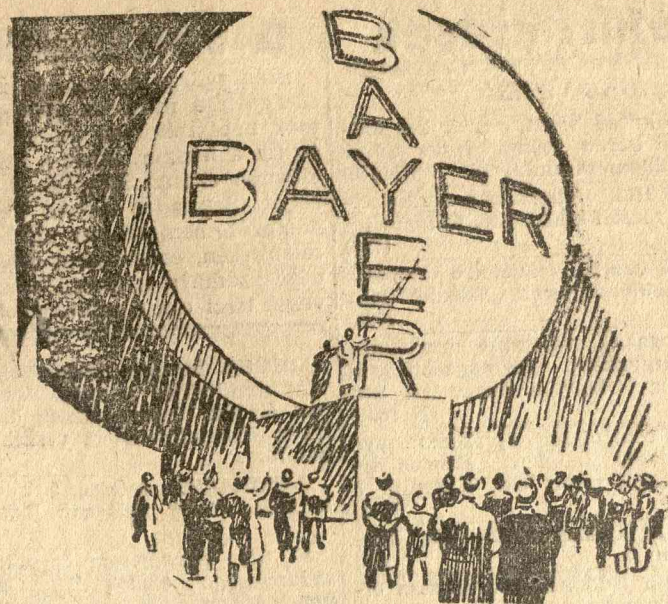
mentette. Az ítéletet a Semmitőszék is megerősítette.

A FAKERESKEDŐK KÜLDÖTT-SÉGE A KERESKEDELMIS ÉS IPARKAMARA ELNÖKÉNÉL

Clonța rendőrségi titkárnak a Kereskedő Tanácsban történt látogatása után a fakereskedők küldöttségére dr. Fischer Tivadar ügyvéd vezetésével megjelent Negrutiu Ioan, a kereskedelmi és iparkamara akkori elnöke előtt. A küldöttség panaszt emelt dr. Clonța eljárásáért, amelyet hivatalos hatalommal való visszaélésnek minősített. Negrutiu elnök arra kérte a bizottságot, hogy panaszát foglalja írásba, amelyet jelentésben a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez továbbít. Másnap a küldöttséget vezető ügyvéd el is készítette a beadványt, amelyet átnyújtott az iparkamara elnökének. Ennek alapján az kereskedelmi és iparkamara emlékiratot szerkesztett, amelyet Negrutiu Ioan elnök és az időközben elhunyt Căciula Nicolae főtitkár aláírásával felterjesztettek a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez.

FELJELENTÉS A BELÜGY-MINISZTERHEZ

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara emlékiratának vétele után panaszt emelt a belügyminisztériumnál dr. Clonța Eugen kolozsvári rendőrségi titkár ellen. Dr. Clonța viszont a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez intézett emlékirat miatt hatóság előtti rágalmazásért jelen-

Nem ilyen nagy — de ilyen tisztán mutatja minden tablettán a Bayer-keresztet, a valódi Aspirin csakis hatatlan ismertetőjét.

ASPIRIN

VALÓDI CSAK A Bayer KERESZTTEL

tést tett a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetősége ellen. A kolozsvári ügyész Negrutiu Ioan elnök és Căciula Nicolae főtitkár — az emlékirat aláírói ellen — vádat is emelt.

A TIZENEGYEDIK TÁRGYALÁS

A kolozsvári törvényszék eddig tíz tárgyalást tartott az iparkamara volt vezetősége elleni rágalmazási perben, de valamennyit elnapolták, mert a Semmitőszéktől a fakereskedők üzérkedési ügyének iratcsomója nem érkezett le. A tegnapi — tizenegyedik tárgyaláson — Popa ügyész javasolta, hogy a törvényszék térjen vissza előbbi határozatára és rendelje el a tárgyalás megtartását a semmitőszéki iratcsomó nélkül. A törvényszék helyet adott az ügyész javaslatának és megkezdte Negrutiu Ioan, volt kereskedelmi és iparkamarai elnök kihallgatását. A vádlott az előzmények után előadta, hogy ő nem tett mást, mint a fakereskedők panaszát továbbította. Ezt meg kellett tennie, mert a kereskedelmi és iparkamara kötelessége tagjai érdekeinek megvédése. Nem érzi magát bűnösnek, mert nem volt szándékában dr. Clonțat megrálgalmazni.

A VÁDBESZÉD

Popa ügyész vádbeszédében a volt elnök megbüntetését kérte, mert az akkor érvényben való erdélyi büntető novella 20. szakasza szerint hatóság elleni rágalmazás vétsége akkor is

fennáll, ha valaki szándék nélkül, gondatlanságból követi el. Negrutiu tette — az ügyész szerint — nagy gondatlanságot árul el. Dr. Costea Gheorghe védőügyvéd azt fejtette, hogy az olyan kijelentés, miszerint hatósági közeg törvénytelenül járt el, még nem meríti ki a rágalmazás elemeit. Köztudomású, hogy az ügyvédek felebbezésekben és felfolyamodásokban az ítéletek bírálásánál a perrendtartás által megengedett módon használnak ilyen és hasonló kifejezéseket.

AZ ÍTÉLET

Negrutiu elnök az utolsó szó jogán felmentését kérte. Tizenegy éves elnöki működése alatt számtalan feljelentést tett a különböző minisztériumoknál és hatóságoknál, de ez az egyetlen eset, amikor ezért felelősségre vonták.

A törvényszék rövid tanácskozás után Negrutiu Ioan, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara volt elnökét felmentette a vád és annak következményei alól. A törvényszék indoklásában kimondta, hogy az ügyész a vádlott ellen a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének a belügyminisztériumhoz beadott feljelentésében foglaltakért emelt vádat, már pedig a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara elnöke nem felelős a Szövetség feljelentéséért.

A törvényszék ítéletével közel tízéves ügy zárult le. (berezky.)

A sorozatos zaklatások és félrevezetések miatt feljelentést tett az Önkéntes Mentőegyesület a telefon-gangszterek ellen

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Szokatlan ügyben tett feljelentést a helyi Önkéntes Mentőegyesület vezetősége. Az utóbbi hónapokban gyakran előfordult, hogy ismeretlen egyének éjnek idején riasztó hírekkel verték fel álmából a szolgálatos mentőorvos, nem létező címekre rendelték ki őt vagy legjobb esetben kedélyes viccekkel akarták szórakoztatni az ilyen igyekezetet nem honoráló szolgálatos orvost. Tekintettel arra, hogy ezek az éjjeli hiábavaló kiszállások a jelentős benzinfogyasztás miatt tekintélyes kárt okoznak a Mentőegyesületnek, másrészt pedig valószínűleg pokollá teszik a mentőorvosok életét, az egyesület vezetősége a legutóbb előfordult esetről megállapította

a telefon-gangszter telefonszámát és feljelentést tett ellene az ügyésznek. Minden kultúremler súlyosan elítéli ezeket a gyávaalküvetű ismeretleneket, akik szegényes humorukat ilyen módon akarják csillogtatni és akik nagy kárt okoznak a nagyközönségnek is. A mentőorvosok ugyanis kellő bizalmat, lánssággal fogadnak minden telefonfeljelentést, sok esetben le kell nyomozni annak valódiságát és csak akkor szállhatnak ki a színhelyre, amely késedelem igen komoly következményekkel jár. A rendőrség megindította a vizsgálatot az ügyben és minden remény megvan arra, hogy szigorú ítélet véget fog vetni a telefon-gangszterek garázdálkodásának.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

JÓL jövedelmező házat veszek két millióig. Címeket kérem leadni Nova könyv üzletbe, Str. Memorandului 16. (N1618)

MOTORBICIKLI világmárka sürgős elutazás miatt olcsón eladó. Str. Călugăreilor 8. (727)

EBÉDLŐBUTORT megvételre keresek. Címeket a kiadóba kérek „Ebéd” jelíggel. (728)

ARANY fogakat, valamint mindenféle arany tárgyakért legmagasabb árat fizetek. Szilágyi Márton ékszerész, Str. Regina Maria 7. (N 1656)

ELADÓ kis családi ház, építkezési anyagok, eternit fedél, minden elfogadható áron családi okok miatt. Str. Turcului 7. (658)

EGY szép házastelek eladó. Str. Ecaterina Teodoriu 9. (730)

JÓ állapotban levő angol vaskassza eladó. Ady harisnyagyár. (738)

PIANINO alig használt eladó. Piața Mihai Viteazul 23., emelet 1. ajtó. (741)

JÓLBEVEZETETT nő, férfi kötött, rövidáru üzlet Regele Ferdinand legforgalmasabb helyén elköltözés miatt átadó áruval, vagy anélkül. Ajánlatokat „Azonnal átvehető” jelíggel a kiadóba. (743)

ZSÁKHÁRSZ festve és nyersen, felvető ruhahárászok, DMC Mez fonalak, csipkék, előnyomatott kézimunkák, gobelín, mélyen leszállított árban. „Uránia” rövidáru üzlet, Uránia palotában. (745)

HÁZAT vennék lehetőleg újat, vagy modernizálásra alkalmasat 300–320 ezer lejig. Ügynökök kizárva. Ajánlatok „Kész pénzzel” jelíggel a kiadóba. (747)

VENNÉK tükrös ajtót vitrines berendezést üveges pultot. Címeket „Berendezés” jelíggel a kiadóba kérek. (750)

VESEK bármilyen állapotban; eladok gyermekbiciklik, biciklikatrészek, hegedű. Cal. M. Foch 30. (756)

EGY kis telket keresek nagyobb részlet fizetésre. Cal. Reg. Ferdinand 20. I. em. (789)

KISEBB telek egy szoba házzal, 4 márhára istállóval, színnel eladó. Ára: 65.000 lej. Str. Sobarilor 19. Iris mögött. (759)

ADÓVALLOMÁSI iver kereskedők, iparosok, háztulajdonosok, szabadfoglalkozásuk részére, házberszerződések, személyzet bejelentő iver iparügyi felügyelőséghez hivatalos kiadásban ANCA könyvkereskedésében Cluj, kaphatók. (762)

ELADÓ gyönyörű kivitelű dígyőker te leháló, Str. Paris 62. asztalosműhelyből. (754)

ELADÓ olcsón régítípust használt ebéd 16. Str. Xenopol 7. 8. ajtó. (755)

HÁZI füstölt sonka eladó. Str. Fântânelei 10. (763)

ÓTLÁMPÁS teljesen üzemképes rádió olcsón gyalupad, cselédágy, fafürdőkád eladók. Str. Gelu 36. (764)

ELADÓ fekete szmoking, szalagarnitúra, paplanyok, kézi vaskassza, biliárdgolyók. Str. Avram Iancu 24. vaskapu, szuterin. (765)

OLCSÓ férfi télikabát, női ruhák. Str. Andrei Ady 5. (769)

ELADÓ téglaházak Str. Muncitorilor 3. 1000–1500 lej jövedelemmel. Str. Baciun vasuti műhely mellett, szoba, konyha 650 négyzetméter kerttel 90.000-ért. Andrei Muresan negyedben szoba, konyha, sarok üzlethelyiséggel, telek 500 négyzetméter területen, azucca kanálizálva. 155 ezer. Str. Patan 2 szoba, konyha, fürdőszoba, 2x1 szoba, konyha havi 3000 jövedelem 265 ezerért. A. Muresan negyedben, Budai Deleanu 2 szoba, konyha, veranda 800 négyzetméter 285 ezerért. Központban 2 szoba, komfortos kis ház 360 ezerért, 100 ezer adóssággal. Vármevőháza mellett régi ház üzlettel, 2x1 szoba, konyha, 2 szoba 4500 jövedelemmel 500 ezer. — Házak 50.000–5.000.000. Increderea Iroda, P. Unirii 18. (774)

SZÉP tépelt libatoll olcsón eladó. Cal. Reg. Ferdinand 40. (775)

JÖVEDELMEZŐ ház hely 1100 négyzet méter 21 méter beépíthető fronttal, nagy udvar, gyümölcsös, udvaron 2 szoba, konyha, fürdőszoba és egy szoba, konyha házzal, telekértéken alól is családi okok miatt sürgősen eladó. Cim a kiadóban. (T1817)

ELADÓ egy 6 hengeres Zsevrolet kamion és egy 36-os malomjárat és egy garnitúra Máv cséplő 6 HP gőzkazánnal egy 800 cséplő Póti Ferenc, Str. Enescu 63. (777)

ORVOSI magasfeszültségű komplett hor dozható (Strahlapparat) „Violetta” reuma, iszia, stb. kezelésére alkalmas eladó. Se lágean, Reg. Maria 44. (786)

A vén bakkancsos és fia a huszár

Szentgyörgyi István, halála óta nem szerepelt a műsoron Szigeti József remek népszínműve, A vén bakkancsos és fia a huszár. Most a színház ismét előveszi ezt az időálló, örökértékű darabot. Szabados Árpád kegyeletes át, dolgozása semmit sem változtat a darab felépítésén, csak éppen a legigényesebb néző számára is hozzáférhetővé és ked vessé teszi ezt a mulatságos népszínművet.

Tóth Elek áhitatos gondokkal készült fel Szentgyörgyi István örökének átvételére. Mellette az énekes együttes összes tagjai vállvetve igyekeznek, hogy A vén bakkancsos és fia a huszár a modern játékrendnek is állandó műsordarabjává lehessen. A darabot Gróf László rendezte, a részben új zene és énekszámok betanítását és a zene kar vezényletét Stefanidesz József végzi.

DIÓFA topolya hálósobák sezlonek és más mindenféle butorok nagy választékban eladók. Beraktározást, bizományt vállalok. Használt butort veszek. Gen. Poetas 15. (771)

AUTOMATA mérleg 5 kilogramos alkalmas eladó Selágean, Reg. Maria 44. (787)

50 liter paradicsom és zöldparadicsom savanyúságok eladók. Cal. Lunga 2. vendéglőben. (793)

ZONGORA bécsi gyártmány, rövid, teljesen modern 1500 lejért eladó. Str. Nicolae Iorga 2. II. kapu I. em. ajtó 10. (792)

CSALÁDI varrógép, asztalok, székek, vaságy, mágnesek eladók. Str. Brătianu 33. (793)

MODERN gyermekkosci 1400-ért eladó. Mănăstur 3. Agricultura. (N1692)

VALÓDI „Hardmuth” fehér porcellán kandallós kályha eladó. Megtekinthető Gráf kályhásnál. P. Unirii 8. (N1694)

ELADÓ fehér festett háló. Str. Regală 1. Erd.: a portánál. (778)

BORBÉLYÜZLET sürgősen eladó. Str. Din Dos 25. (779)

ELIÁS ingatlanforgalmi ügynöksége, Str. Baritiu 20. Eladó központban kétemeletes bérház 10 százalék nettó jövedelemmel, kétemeletes új bérpalota 210 ezer lej jövedelmező 2 millió 300 ezer. Családi ház komfortos lakással 280 ezer. Villaház 4 szobás, komfortos 800 ezer. 1100 négyzetméter telek 20 m. fronttal 360 ezer. Ezen kívül nagy választékban van bérházakban, villaházakban, családi házakban, telkekben a város minden részében rendkívül olcsó árakban. (780)

EGY valódi perzsaszőnyeg eladó. Str. Petru Maior 4. (N1689)

KÖNYVET, használtat pengőst félpengőst, Pesti Hirlapot bármilyen tételben veszünk. János v. (Keszey) könyvkereskedés, Cluj, I. G. Duca 2. (N1687)

ELADÓ jókarban sötétkék áramvonalas gyermekkosci, Kőváry telep. Praporgescu 18. (N1683)

NAGYON elegáns, fehér muszlin estélyi ruha, egyszer volt felvéve, kombinálva együtt eladó. Dub. Str. Vasile Alexandri 10. (N1675)

GYÖNYÖRŰ poanler ebédloaszal terítő és több kisebb jutányosan eladó. Str. Eminescu 9. balra, második ajtó. (N1686)

Használt

Elektromotorok

1 HP-től – 20 HP-ig

minden nagyságban kaphatók

FRIEZ Baba Novac 8. szám.

OLCSÓN szalagarnitúra, egyéb butor eladó. Str. Memorandului 12. földszint, jobbra 3. ajtó. (N1672)

ELKALMI 1 drb. 300 mm fali ventilátor rövidre zárt motorral 1200 lejért eladó. 1 drb. teleskopos rádió 3 lámpás egybe épített 2800 lejért garancia mellett eladó. Cim: „Székely” rádiólaboratórium, Cal. M. Foch 4. (T1815)

KÁRPITOZOTT 6 személyes karosfotel nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban. (T1816)

ÁLLÁST KERES

ÜVEG és porcellán szakmában 17 éve Erdélyben, Banatban és az okiráltságban bevezetett utazó megfelelő képviselőt keres. Címeket „Üveg” jelíggel a kiadóba. (734)

TANÁRNÓ kosztért középiskolás gyerekekkel korrepetál, valamint francia, olasz nyelvórákat legolcsóbban és leggarantáltabban eredményesen ad, vizsgára nyelvből előkészít. Str. Andrei Ady 4. (748)

MŰMALMI molnár, családost állást keres. Cim: Jankovich Francisc Galații Bis triței, jud. Năsăud. (V768)

NÉMET, román kisasszony állást keres azonnal. Címét „Nem nagy igényű” jelíggel a kiadóba. (770)

EGY jó munkás borbélysegéd állást keres. Cim az Edison fodrászatban. (N1678)

HÁZTARTÁS vezetését vállalom egy-két személynél, esetleg délelőtti órákban, vagy elmennék vidékre feltétlenül url családdhoz. „Keresek otthont” jelíggel leveleket a kiadóba kérek. (V 752)

OLCSÓN vállalom női kabát, ruhát, gyermekruhát, fehérneműt, ágyneműt, kelményt, vidékre, is hához is megyek. Címeket a kiadóba kérek „Perfekt munka” jelíggel. (VN1674)

ÁLLÁST KAPHAT

REULENT keresek 8 éves kislány mellé. Str. Tache Jonescu 12-a. (732)

MINDENES szakácsnőt keresek kéttagú családdhoz vidékre azonnal, esetleg február 1-ére. Piața Mihai Viteazul 23., emelet 1. ajtó. (742)

PARFUMERIA jártas románul tudó lányt vagy férfit felvennék. Ajánlatokat „Megbízható” jelíggel a kiadóba kérek. (751)

ROMÁNUL beszélő nő takarítónőnek szállodába felvétele. Hotel Royal. Erd.: a vendéglőben, P. Gării 8-a. (758)

ÜGYNÖKÖKET felveszek bevezetett háztartási cikkek elhelyezésére. Cim a kiadóban. (790)

BEJÁRÓ szakácsnőt ebédfőzésre keres Lászlóné, Str. Andrei Muresan 32. (794)

BEJARONÉ, tiszta, délelőtti órákra felvétetik. M. Foch 7. kosáruzet. (760)

ÖNÁLLÓ masamód és kézikészít keres Fortuna, Cal. Reg. Ferdinand 22. (766)

AGÓ munkára keresek cipész munkásokat. Lax, Cal. Reg. Ferdinand 30. (781)

MOSÓNÓT keresek jó padlással. Címeket ármegjelöléssel kérem leadni Nova könyvüzletbe. Memorandului 16. (N1691)

MEGBÍZHATÓ szobaleány és minden szaksné felvétetik. Cim: Dr. Porsche Ferencné, Str. Iuliu Maniu 1. II em. (N1685)

MINDENES jó bizonyítvánnyal elsejére felvétetik. Jelentkezés vasárnap d. u. 4–7-ig Str. Rozetti 1. Gyermekmenhellyel szemben. (N1684)

FÉNYKÉPESZEGÉDET keres nagyításban jártast „Foto Rapid” Cluj. Str. Memorandului 4. (N1682)

JÓL főző minden szaksnőt keres házaspár azonnalra vagy elsejére. Calea Regele Ferdinand 14. II. emelet, ucca felől. (N1681)

INTELLIGENS, komoly gyermekszertető nő kerestetik 3 éves kisfiu mellé. Dub. Str. Vasile Alexandri 10. (1676)

ÖNÁLLÓAN dolgozó masamódnót alkalmazásra keres Kató kalapszaló. (N1673)

KÜLÖNFÉLÉK

SZABÁSZAT tanítás a Lövy szalonban. Str. Bob 13. I. (N1606)

HORGOLÁST vállalom, ugyanott egy szép gyermek vaságy eladó. Str. Dumbrava Rosie 12. (729)

FEHÉRNEMŰ javítást olcsón vállalom. Str. Baritiu 20., ajtó 1. (733)

GYÓGY- és fogyó masszázst vállalom. Házhoz is megyek. Cim a kiadóban. (740)

RESTAURANT szépen berendezve olcsón átadó. Új üzlethez olyan társat keresek, aki a konyha külön vezetését vállalja. Cal. Regele Ferdinand 56. (746)

AUTORIZÁLT könyvelő, perfekt román, magyar, német levelező óráknyelvést, levelezést vállal. „Perfekt” jelíggel a kiadóba. (606)

TISZTVISELŐNŐ intelligens, komoly úriember ismeretséget keres szórakozás céljából. Leveleket „Römpartner” jelíggel a kiadóba. (784)

A NAGYERDEMŰ hölgyközönséget értesítem, hogy folyó hó 15-étől női divatszalonomat Cal. Reg. Ferdinand 55. szám alatt megnyitottam. Legszebb kivitelű estélyi, bál, elsőrendű angol munkát készítek. Szíves pártfogásukat kéri Berger nődivatszalon. (791)

6 hengeres áramvonalas csukott Ply mouth kifogástalan állapotban eladó Str. Lilliei 4. (N1693)

NÉMET tanfolyam kezdődik. Str. Gen Dragalina 106. (N1692)

SELYEMJELMEZEK hölgyeknek vidékre is. Cluj, Str. Fântânelei 35, Jámornénál. (767)

MENYASSZONYI fátlyat, koszorút kölcsönzők Cal. Reg. Ferdinand 40. (776)

TÁRSULNÉK italmérésli engedélyemmel. Leveleket „Részteszek” jelíggel Novába, Str. Memorandului 16. (N1680)

KIADÓ LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU napos szoba butorral vagy anélkül kiadó. Cal. Moșilor 115. (749)

8 EV óta fennálló cipészműhely kiadó. Ugyanott rollós portál eladó. Cal. Decebal 16. szám. (731)

EGY nagy szoba kiadó. Str. Horea 6. (737)

KÜLÖNBEJÁRATU fürdőszobás butorozott szép szoba elsejére kiadó. Ugyanott férfikabátok és ruhák eladók. Str. Berthelot 7. (739)

EGY garzon szoba, előszoba, WC teljesen különálló, azonnal kiadó. Str. Regele Carol II. 33-b. (744)

SZÉP üres szoba kiadó. Str. Kogălniceanu 6. (753)

BUTOROZOTT szoba azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással. Női korrepetitort keresek. Str. Vialcu 6, földszint. (757)

KIADÓ butorozott szoba udvari bejárattal, mosdóval és külön mellékhelyiségekkel. Str. Carpati és Mercur sark 13. szám. R. Ursu. (761)

ÜRES szoba kiadó. Str. Uzinele Electrice 13, sporttelep mellett. (N1679)

KAPUALATTI bejárattal, elegánsan butorozott uccal szoba, fürdőszobahasználattal kiadó. Str. Saguna 7, ajtó 2 jobbra. (1677)

ÜZLETHELYISÉG lakással vagy anélkül kiadó. Cal. Reg. Carol II. 150. (782)

EGY uccal szoba előszobával, fürdőszobával február 1-re kiadó. Str. Mico 19. (783)

KÜLÖN telken szoba, konyha, speisz, pince, veranda, vízzel, villannyal kiadó. Str. Maramures 16. (785)

KÉT szoba konyhás telek 750 lejért azonnal kiadó. Str. Alverna 23. (N1688)

KIADÓ szoba konyha, fürdőszoba, előszoba uccal. Ugyanott nagy szoba, konyha, speisz, mellékhelyiségekkel nyolcszázért. Str. Cernauti 21. (799)

LAKÁST KERES

KERESEK szoba, konyhás komfortos lakást azonnalra. „Pontos” jelíggel a kiadó hivatalba. (N 1621)

EMELT földszintes esetleg I. emeleti 2 kiscsaszobás teljes komfortos, napos lakást keresek MAJUS 1-ÉRE. CASA OROLOGELOR. P. M. Viteazul 11. (1793)

SZOBÁT kapualatti bejárattal butorozatlan, esetleg butorozva keresek. Címét „Pontos fizető” jelíggel a kiadóba kérek. (769)

KERESEK 1 szoba komfortos lakást, esetleg berendezéssel együtt. Lehetőleg a központban. Címeket „M.” jelíggel a kiadóhivatalba. (736)

RAKTÁRHELYISÉGET, esetleg 3–4 szobás lakást keresek. Cim a kiadóban. (772)

LAKÁSOK bérbeadásával foglalkozunk, keresünk: butorozott szabát teljes ellátással két kisasszony részére. Központban butorozott szobát fürdőszobával, a Gh. Baritiu környékén, butorozott szobát fürdőszobával, 2 szobás komfortos lakást konyha nélkül a központba, egy szoba, konyha, fürdőszobát, 6–7 szobát a központba teljes komforttal. Vágóhid mellett 2 szoba konyhát, állomás mellett 1 szoba konyhát fürdőszobával. Increderea iroda. P. Unirii 18. (773)

ÜRES szobát esetleg ellátással keres uricsaládnál február elsejére idős ur. Ajánlatok 16-61 telefonszámon közlendők. (795)

Tizenhároméves korában férjhezment, 22 éves korában özvegy lett és 7 gyermeke van. A francia lapok oldalas riportokat irnak egy Milicent nevű özvegyről. A cikkeknek az ad érdekességet, hogy a nő 13 éves korában a köz társasági elnök engedélyével férjhezment és most hét gyermekkel maradt özvegyen. Özvegy Milicentnének azonban máris akadt kéréje és bármennyire is gyászolja elhalt férjét, elhatározta, hogy ismét férjhez megy, be sem várva a gyászév leteltét, tekintettel arra, hogy hét apró gyermekének eltartásáról kell gondoskodnia.

Hirek

NAPTÁR. 1939. Január 22, Vasárnap.
Róm. kat.: Vince. Prot.: Artur. Ort.:
Sf. Ap. Timoteiu. Izr.: 2 Sevath.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Égész évre 550, fél évre 280, negyed évre
150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

JÉGPÁLYÁN

— Tudod, a jégén könnyen lehet ismeretséget kötni — biztatja barátját III.

— Eppen ezért, én igazán csak a kis öcsém kedvéért jövök a jégre — válaszolja fitymálva Cili.

— Nos és hol maradt az öcséd?

— Torokgyulladásban van és így ott-hon maradt.

MI AZ

Óriások völgye!?

TIZENKETTŐ VOLT

— Jól van Jancsika, ezért a tíz gyönyörű almáért edesanyádnak külön köszönetet mondok.

— Kérem, néni, köszönjön meg tizenkettőt — könyörgött a fiúcska.

—

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó évi január 21-én, szombaton reggeltől január 28-án, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjeli szolgálatot: Lukács Dénes. Memorandum: Dr. Oláriu, Regina Maria-ucca; Minerva gyógytár, Regele Ferdinand-ut; Dr. Russu Aurel, Cipariu ucca.

— Időjárásjelentés. A bukaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a légsúly emelkedik, az égbolt felhős, gyenge északi szél mellett a hőmérséklet süllyed, reggel és este köd. A fővárosban tegnap napon 12 fok Celsius volt a meleg.

— JÓ ÉS OLCÓ BÖRT ÉS TALPAT Kozák börtületben kaphat. Cluj, Piata Mihai Viteazul 15.

— Dr. Müller M. Stockholmból haza érkezett, ideggyógyászati rendeléseit újra megkezdte C. Reg. Ferdinand 23. (Béjarat: Str. Xenopol.)

— Megkezdődött az egyes párok olcsó kiárutása. Takarékosági könyvecskére is. Erika Cluj, P. Unirii 13.

— Miron Miklós Kolozsvár kéri Emil fiát, hogy sürgősen jöjjön haza, mivel edesanyja súlyos beteg. Utiköltségről gondoskodik.

— TILEA LONDONI KÜVET KIHALLGATÁSON VOLT A KÜLÜGY-MINISZTERNÉL. Bukarestből jelentik: Grigore Gafencu külügyminiszter tegnap kihallgatáson fogadta dr. Tilea Viorica, Románia új londoni követét.

— MÁRCIUS 18-ÁN TARTJÁK MEG A MORLACAI TÜZKÁROSULTAK FELSEGÉLYEZÉSÉRE A SORSJÁTEK HUZÁSÁT. Kolozs megye prefekturái hivatalosan közli és az érdekeltek tudomására hozza, hogy a morlakai tűzkárosultak felsegélyezése érdekében megrendezett sorsjáték huzása visszavonhatatlanul március 18-án délután 6 órakor lesz. A sorsjáték nyereménytárgyait közelebbről kiállítják, a még el nem adott csekély-számu sorsjegyet pedig a huzás napjáig árusítják.

— Számos vállalatot megbüntettek, mert megszegtek a román elem alkalmazásáról szóló törvényt. Bukarestből jelentik: A nemzetgazdasági minisztériumban tegnap újabb ülést tartott az a bizottság, amely a romániai kereskedelmi és iparvállalatoknál a román elem alkalmazásáról szóló törvény végrehajtására kapott megbízást. A bizottság megállapította, hogy számos kereskedelmi és iparvállalat még mindig nem teljesítette a törvény rendelkezéseit miért is sorozatos pénzbírságokat rótt ki, az enyhébb esetekben pedig megintással figyelmeztette a törvényt nem alkalmazó vállalatokat.

Éjjel-nappal dolgoznak a francia hadirepülőgép gyárak

(PÁRIS.) Guy Chambre francia légügyi miniszter a napokban érdekes nyilatkozatot tett a francia hadirepülőgépgyártás fejlődéséről, illetve fokozásáról. Kijelentette, hogy a francia repülőgépgyárakban éjjel-nappal folyik a munka és a tavasz folyamán a gyárak havonként 200 harcirepülőgépet fognak gyártani. 1937. január elsejétől december 31-ig havonként 33 repülőgépet gyártottak, 1938. január 1-től augusztus végéig 44 gépet, 1938 szeptembertől novemberig már 53 repülőgép került ki a gyárból. December hónapban pedig 73 gépet gyártottak, 1939. január végéig már 80 repülőgépet kell elkészíteniük a gyáraknak. 1937-ben 42 milliót, 1938-ban egymilliórd és 470 millió frankot költöttek repülőgépekre, míg az 1939 évben egymilliórd 800 millió frankot irányítottak elő a harcirepülőgépek gyártására. Mindezekből az adatokból látszik, hogy Franciaország is a legteljesebb mértékben felkészül a légi háborúra. A légügyi miniszter nyilatkozatát az amerikai lapok meglepéssel kommentálják és dicsérőleg emlékeznék meg Daladier miniszterelnökre és Guy Chamber légi miniszter érdemeire a francia aviatika fejlesztése terén.

HIVATALOS CÍFOLAT SZERINT NEM LESZ VÁLTOZÁS A ROMÁNIAI DIPLOMÁCIÁI KARBAN.

Bukarestből jelentik: Hivatalos helyről a leghatározottabban megcáfolják azokat a sajtóhíreket, amelyek a diplomáciai karban történt változásokról számoltak be. Ezek a hírek valójában és minden alapot nélkülöznek. Az a körülmény, hogy Radu Djuvara, Románia berlini minisztere jelenleg a fővárosban tartózkodik, semmi alapot nem szolgál ezekre a híresztelésekre, mert a berlini román követ csak szabadságidejét tölti Bukarestben.

MI AZ

Óriások völgye!?

— Ülést tart a Legfőbb Gazdasági Tanács. Bukarestből jelentik: A kormány Legfőbb Gazdasági Bizottsága Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter elnökletével ülést tart; amelyen megvizsgálják a romániai külkereskedelmi helyzetét; a miniszter pedig tájékoztatni fogja a Legfőbb Gazdasági Tanács tagjait Romániának több külföldi állammal új kereskedelmi szerződés megkötése érdekében folyamatban levő tárgyalásairól.

1939.

Január 28.

— Henderson angol munkáspárti képviselő Titeanu miniszternél. Bukarestből jelentik: Titeanu Eugen sajtó- és propagandaminiszter tegnap fogadta a Romániában tanulmánytalon levő Arthur Hendersont, az angol munkáspárt parlamenti tagját.

Figyelem! Jön:

● A SZOMJAS ● KROKODIL

— Feleségére hagyta egész vagyonát az öngyilkossá lett mérnök. Tegnap számunkban már megírtuk, hogy Virgil Madgearu volt miniszter sógora, Radu Lipatti mérnök Constantában öngyilkos lett. A helyszíntre kiszállt Petrescu főügyész, Opreanu komiszár kíséretében, akik megkezdtek a vizsgálatot. A holttest mellett egy Steier márkájú revolvert találtak, amellyel a mérnök kioltotta életét. A hatósági orvos megállapította, hogy a golyó a szívbe hatolt. Megállapították, hogy Radu az öngyilkosság napján megjelent a constantai törvényszéken, ahol végrendeletet helyezett letétbe. Majd azután kiment a tenger partjára, ahol agyonlőtte magát. Hozzá tartozói és barátai azt mondták, hogy az utóbbi időben a mérnök buskomorságba esett. Az öngyilkosság úgy a városban, mint meglehetősen mély részvételt keltett, mert a mérnököt mindenki szerette és becsülték. A törvényszék felbontotta a végrendeletet, amelyben Radu Lipatti egész vagyonát feleségére hagyta és kérte családját, hogy respektálják az öklaratát. A holttestet a fővárosba szállították és óriási részvét mellett temették el.

— A külföldi valutákban fizetendő vasuti díjtételek új átszámítási kulcsa. Bukarestből jelentik: A CFR vezérigazgatósága a külföldi valutákban fizetendő személy- és podgyászszállítási átszámítási kulcsait a következőkben állapította meg: Egiptomi lira 690 lej, holland forint 78.89 lej, görög drachma 1.01 lej, dinár 3.08 lej, német márka 41.92 lej, magyar pengő 27.27 lej, olasz lira 7.24 lej, dollár 145.24 lej, aranydollár 241.86 lej, francia frank 3.79 lej, cseh korona 4.82 lej, bolgár leva 1.70, palesztinai font 680.17, lengyel zloty 26.55, svájci frank 32.83, dán korona 30.38, török font 83.83, angol font 679.48 lej. Ezeket az átszámítási kulcsokat alkalmazzzák az összes vasuti pénztárak, a menetjegyirodák, a Wagon, Lits hálókocsitársaságok, amelyek a fentközlő áfolyamokhoz még jogosultak a 38 százalékos valutafelárat is felszámítani.

MI AZ

Óriások völgye!?

— FELHÍVÁS AZ ITALMÉRÉSI ENGEDÉLYEK KOLOZSVÁRI TULAJDONOSAIHOZ! Ucenie, a kolozsvári pénzügyigazgatóság italmérési engedélyeket kiszolgáltató osztályának (Biron Licențiarilor de brevete Spirituase) vezetője lapunk útján felkéri az összes kolozsvári érdekelteket, akik italmérési engedéllyel rendelkeznek, hogy 2 db., egyenként 5x5 cm. nagyságú fényképpel és eredeti italmérési engedélyükkel a legsürgősebben a fentnevezett hivatalban jelentkezzenek.

EKE-BÁL

— Az autóbussz kalauznőjének kérése. A kolozsvári 550. forgalmi rendszámu 7. számú Rapid autóbussz jegykezelője elvesztette tegnap a 7657-7750 számokat feltüntető és átszállásra jogosító jegyeket tartalmazó jegytömbjét. A kalauznő kéri a becsületes megtalálót, hogy a részére értéktelen jegytömböt szolgáltatassa be a Regele Carol II. 119. szám alatti Rapid szindikátus irodájába, ahol megfelelő jutalomban részesül.

Az idény nagy operett-revüje

● A SZOMJAS ● KROKODIL

Februárban Bucurestiben összehívják a Balkán államok konferenciáját

(BUCURESTI.) A „Tempo” című lap Athénből magánúton arról értesült, hogy a Balkán államok állandó tanácsa nagyarányú előkészületeket tesz a február hónapban Bukarestben megtartandó Balkán konferenciára. Valószínű, hogy a bukaresti tanácskozáson eljön Metaxas Görögország, Sztojadinovics Jugoszlávia miniszterelnökei és Rusdu Arras Törökország külügyminisztere is. A Balkán-államok konferenciáját február közepére tervezik a román fővárosban.

Ünnepélyes gyászisten-tisztelet volt Curtea de Argeşben Mária királyné emlékére

(BUCURESTI.) Curtea de Argeş katedrálisában ünnepélyes gyászistentisztelet volt ma, szombaton délelőtt a hat hónappal ezelőtt elhunyt és felejtethetetlen emlékü Mária királyné halálának évfordulója napján.

A gyászistentiszteleten megjelent II. Károly király Öfelsége és Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös is, Erzsébet főhercegnő; jelen voltak a királyi koronatanácsosok, a kormány tagjai, Bucegi tartomány királyi helytartója, Gabriel Marinescu tábornok, a főváros rendőrprefektusa, Mária királyné udvarhölgyei és a helyi polgári és katonai hatóságok képviselői.

Azonnali enyhítésére fájó testrészt azonnal dörzsölje be Diana sósborseszszel.

Vetített képek előadás az EKE-ben.

„A Vlegyásztól a Melegsámos forrásáig” volt a címe Illyés István előadásának, melyet csütörtökön este tartott az EKE előadás-sorozata keretében. Kolozsvár távolabbi környékének és változatos szeszélyes Bihar szelének leg-szebb kirándulohelyeit ismertük meg a pompás vetített képek és szakelőadás során. A Kolozsvármegye tulajdonát képező, fenyvesekkel övezett hegyoldalon épült új menedékházból kiindulva négy kirándulás keretében az előadó szakavatott vezetésével a Vlegyásza elefánthátát, a Nagyhasas jellegzetes csucsa, mint a Tolvajosvár, Bricei, Bo csáca, Mikómező, stb., valamint a rohanó patakok zajától és vizesések rob-bajától hangos vadregényes völgyeket. Láttuk a Csodavár gigantikus kapuját, a Szamosbázár sziklás árukeszletét, mi vel a természetjáróknak szolgál. Az elő

MI AZ

Óriások völgye!?

adás nyomán valóban elfogja az embert a vágy, hogy a városunkat átszelő Kisszámos egyik ágának a Melegsámos mérhetetlen természeti szépségeit a valóságban is megismerhessük és csodálhassuk. A sikerült előadást dr. Borbáth Samu alelnök bevezető beszéde előzte meg, ő mondott köszönetet is az egyesület nevében Illyés Istvánnak.

a Katholikus-Körben Kogálniceanu 7.

— Királyi rendelet törvénnyel kineveztek a „Nemzeti Ujjászületés Frontjának” vezértitkárait és az igazgatótanács tagjait. Bucurestiből jelentik: II. Károly király Öfelsége tegnap három nagyjelentőségű rendelet törvényt írt alá a Nemzeti Ujjászületés Frontjának tevékenységével kapcsolatban. Az első törvényrendelet kiegészíti az új politikai szervezet működési szabályzatát, a második kinevezi a Nemzeti Ujjászületés Frontja igazgatótanácsának és a Legfőbb Nemzeti Tanács tagjait, a harmadik királyi rendelet törvény pedig az új vezértitkárok kinevezéséről szól.

A tél nagy szenzációja

● A SZOMJAS ● KROKODIL

— A Székely Társaság ügye a főkor-mánybiztos előtt. Bucurestiből jelentik: Pénteken délelőtt dr. Gyárfás Elemér vezetésével bizottság kereste fel dr. Dragomir Silviu kisebbségi főkor-mánybiztos akit arra kértek támogatni a Székely Társaság ügyét, amelynek jogi személyiségére vonatkozólag a bucuresti törvényszék a közeljövőben határoz. A főkor-mánybiztos ígéretet tett az ügy kedvező elintézésére.

Elkobozták a Sora áruház fogpasztját

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dragulescu vegyész hivatalos vizsgálat alapján megállapította, hogy a kolozsvári „Sora” áruház részéről forgalombahozott „SORADONT” elnevezésű fogkrém az egészségre ártalmas, mérgező anyagokat tartalmaz. A városi vegyész hivatalos jegyzőkönyvet vett fel a megállapításáról és elkobozta a „Sora” áruház összes fogkrémjeit, az áruház igazgatósága ellen pedig megindította az eljárást. A „Sora” áruház igazgatósága kötelezettséget vállalt, hogy az egészségre ártalmas fogkrémet azonnal kivonja a forgalomból.

Meghalt az öngyilkos kolozsvári asszony

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Megirtuk, hogy tegnapelőtt éjszaka Uloma Saroltát eszméletlen állapotban beszállították a Református kórházba, ahol megállapítást nyert, hogy valószínűleg öngyilkossági szándékkal nagyobb mennyiségű lúminált vett be. A szerencsétlen asszony — mielőtt még kihallgathatták volna — mára virradólag meghalt. Uloma Sarolta Kós József és nem Kacsó János — amint előzőleg téves információk alapján közöltük — Str. Lunga 7. szám alatt lakó 37 éves mézősármester barátnője volt. Kós József Uloma Saroltával 1930. óta élt közös háztartásban. A múlt év tavaszán elköltözött tőle azzal, hogy Magyarországra megy. Néhány hét múlva azonban visszatért hozzá. A vézetes napon a mézősáros elment a vágóhidra. Délben nem találkoztak a nő szüleinél, estefelé pedig, amikor hazament, Uloma Saroltát eszméletlen állapotban találta a diványon. Intézkedésére a 46 éves asszonyt beszállították a Református kórházba. Még nem lehetett megállapítani, hogy miért dobta el magát az életet.

Kálékoztató a február 12-én tartandó püspök- szentelésre

A február 12-iki püspökszenteléssel kapcsolatban kiadott első értesítésünk kiegészítésül folytatólagosan az alábbiakat közöljük:

1. A vidékről érkező vendégek jelent kezését csak február 2-ig vesszük tekintetbe. Később jelentkezőkről semmiféle irányban nem gondoskodhatunk.
2. Ismételtlen kérjük a vidéki egyesületeket, hogy legfeljebb 2 taggal képviseltesék magukat.
3. Vidékiek az össze, szükséges jegyeket megérkezésük után a Katolikus Népszövetségnél (Str. Kogălniceanu 7.) vehetik át.
4. Kolozsváriak templomi belépőjegyeket csak február 5-e után kaphatnak, később meghatározott helyeken.

A RENDEZŐBIZOTTSÁG.

— Az olasz sajtó a romániai magyar kisebbségekről. Rómából jelentik: Az összes olasz lapok hosszú cikkekben számolnak be arról, hogy a romániai magyar kisebbség csatlakozott a Nemzeti Újjászülés Frontjához. A csatlakozást nagyjelentőségű politikai eseménynek mondják és olyan jellegűnek, amely lehetővé teszi a magyar nemzeti kisebbségek harmónikus kapcsolata és együttélése kiépítését a román többséggel.

— Három orvost eltiltottak gyakorlatuk folytatásától. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék királyi ügyésze rendeletére felfüggesztették gyakorlatuk folytatásától dr. Tumasin Sergiu és dr. Tumasin Dimof chisenevi, valamint dr. Josef Scosta timismegyei orvosokat, mert törvényellenesen működtek. Nevezettek ugyanis nem tettek eleget az orvosi oklevelek felülvizsgálatára vonatkozó törvényes rendelkezéseknek. Ugyanezen az alapon még 58 orvos ellen folyik az eljárás.

Brutálisan bántalmazta a fiatal asszonyt az ittas vasutas

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Ripan Alexandru helybeli vasúti alkalmazott tegnap estefelől ittas állapotban a Ferdinand király uton dülöngözve, minden ok nélkül torkonragadta a vele szembe jövő Csorba Jánosné 19 éves fiatalasszonyt. Előzőleg a nyílt uccán szerelmi vallomásokkal zaklatta az asszonyt, aki erőiesen tiltakozott, de a magáról megfélemedezett 47 éves vasutas tettelesen bántalmazta. A járókelők megdöbbenve látták a védtelen asszony bántalmazását és védelmére sztek. Csak nagy küzdelmek árán tudták a férfi kezéből kiszabadítani. A közelben őrszolgálatot teljesítő rendőr előállította a verekedő férfit a rendőrségre, hol

kijózanodásáig tartották. Az ügyeletes rendőrtiszt jegyzőkönyvet vett fel a panaszos fiatalasszonnyal és azután a közben kijózanodott vasutas kihallgatása következett, aki természetesen folytatta azt hangoztatta, hogy erősen ittas volt és így nem igen emlékszik tetteire. A súlyosan bántalmazott fiatal falusi asszony feljelentésében arra kéri a rendőrséget, hogy bántalmazóját juttassák az igazságszolgáltatás kezére, annál is inkább, mert anyai örömei előtt áll és esetleges súlyosabb komplikációkkal járó következményektől fél. Az ügyben lapzártakor a kihallgatások még folynak.

CAPITOL MOZGÓ

Tegnap bemutatón minden sikerrel felülmúlt a legnagyobb emberi teljesítmény!

A XI-ik Olimpiász

Minden idők legnagyobb látványossága! Tekintettel arra, hogy a film 3000 méter hosszú, az előadások pont 3 órákor kezdődnek! Külön előadás vasárnap d. e. 11 órákor! Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek!

Lényegesen enyhítenek a magyarországi zsidótörvényen

(BUDAPEST.) A lapok szerint a zsidó törvény előkészítő bizottsága jelentős változásokat készül eszközölni a tervezeten. A kormány mérlegelés tárgyává fogja tenni a félévek helyzetét és abban az esetben is elismeri teljes jogúságukat, ha apjuk, vagy anyjuk a házasság után keresztelkedett csak ki. A tüzharcosok esetében, ha két ízben kitiűntetést szereztek, ha meg van az arany vitézségi érdmük, ugyancsak megfelelő enyhítés történik. Jogcím lesz a kisezüst, a bronz és a sebesülési érdm.

is. Az igen magas kitiűntetések birtokosai minden körülmények között megkérülnek a törvény hatálya alól. Olvasson irányú javaslatot is tettek, hogy azok a zsidók, akik bizonyítani tudják, hogy szüleik 1867. előtt már Magyarországon laktak, kedvező elbánásban részesülnek. Ami a zsidó kezekben lévő föld birtokokat, illeti, mindazokat a földet, amelyeket 1914. után szereztek, korlátlan mértékben kisajátíthatják telepítés céljaira. A zsidók a jövőben nem vásárolhatnak földet.

Anglia bevezeti az általános védkötelezettséget

Még nem adtak ki hivatalos jelentést Ciano olasz külügyminiszter és Sztójadinovics tárgyalásairól Schacht lemondásának hátterében, angol lapok szerint a birodalom fellöközött legyverkezése áll

(BELGRÁD.) A bélyei vadászat pénteken is tartott és ma, szombaton is folytatódik. A vadászat után Ciano, Sztójadinovics miniszter és a társaság többi tagjai kíséretében visszatér a kastélyba, ahol ebéd után folytatják a politikai megbeszéléseket. Ciano vasárnap reggel Petrovára utazik, ahol Pável régensherceg vendége lesz. Délutánra visszatér Belgrádba, itt 3 órákor megnyitja az olasz könyvkiállítást, este, mint a kormány vendége, részt vesz a diszbanketten, azután az éjszakai órákban visszatér Olaszországba.

MIÉRT MONDOTT LE SCHACHT?

(LONDON.) Az angol sajtó hatalmas cikkekben kommentálja dr. Schacht birodalmi bankelnök tisztségéről való lemondását. E közlemények szerint Schacht lemondásának hátterében az áll, hogy súlyos nézeteltérések támadtak közöttük és a legmagasabb vezetőség között a további hadfelszerelési költségek kérdésében. Ugyanezen lapjelentések közlik, hogy Wiedemann, Hitler kancellár eddigi szárnysegéde, konzuli megbízatással San Franciskóba megy. Távozik helyéről Schwerin-Croisig pénzügyminiszter is. Mindezek a dolgok — az angol lapok szerint — szorosan összefüggnek Schacht lemondásával, illetve azzal a céllal, hogy a

Harmadik Birodalom változatlanul tovább folytatja katonai készülődéseit. A Daily Express szerint Schacht ellentmondott a további nagyarányú katonai kiadásoknak, s ezért támadtak közte és a Vezér között a nézeteltérések. A News Chronicle azt írja, hogy Funk kereskedelemügyi miniszternek a Birodalmi Bank élére való állítása azt mutatja, hogy az eddiginél radikálisabb eszközöket kívánnak igénybe venni a szükségletek fedezése tekintetében. A Daily Herald szerint, miután a zsidó tőkéket már teljes mértékben kimerítették, most sor fog kerülni a katolikusok és egyéb, a jelenlegi rezsim előtt nem kedves kezekben lévő tőkéik igénybevételére. Ezek a lapközlemények mindenesetre csak feltevések, amelyek még megerősítésre szorulnak.

ANGLIA BEVEZETI AZ ÁLTALÁNOS VÉDKÖTELEZETTSÉGET

(LONDON.) Lapközlések szerint, Anglia a legrövidebb időn belül megvalósítja az általános védkötelezettséget. Chamberlain miniszterelnök hétfőn rádióbeszédet tart, amelyek szerint ismertetni fogja az általános védkötelezettség bevezetésének szükségességét.

ÚJ POLITIKAI PÁRT ALAKUL MAGYARORSZÁGON

(BUDAPEST.) Az ellenzéki lapok

nagyarányú politikai szervezkedésről számolnak be. A lapjelentések szerint megalakulóban van a Nemzeti Függetlenség Blokkja, amelyben gróf Bethlen István és személyes hívei, az Eckhardt Tibor elnökelete alatt működő magyar kisgazdapárt képviselői, a jelenlegi kormánypartból kivált képviselők és a kereszténypart képviselői tömörülnek. Az új ellenzéki csoportnak körülbelül 60—80 képviselő tagja lesz. Eckhardt Tibor az új politikai csoport célkitűzéseiről a következőket mondotta:

— Azt akarjuk, hogy független nemzet maradjunk. Védekeznünk kell nemcsak az esetleges ellenséges támadások ellen, hanem különösen egyes államok közgazdasági tulsúlyának érvényesülése ellen, valamint azok ellen a manőverek ellen, amelyek a magyar nemzet lekiűnylését akarják elérni. Bethlen István gróf általánosságban a totális tendenciákat bírálta és utalt arra, hogy miután maga Imrédy miniszterelnök is hasonló irányzatot követ, tevékenységét és a kormány intézkedéseit fokozott figyelemmel kell kísérni.

A NÉPSZÖVETSÉG TANÁCSA MEGBÉLYEGZI A NYÍLT VÁROSOK BOMBÁZÁSÁT

(GENF.) A Népszövetség tanácsa befejezte a spanyolországi polgári lakosság ellen sorozatosan intézett bombamerényletek ügyének letárgyalását és csaknem egyhangú határozattal úgy döntött, hogy a legsúlyosabban elítéli ezt az eljárást, amely ellenkezik az emberi lelkiismeretességgel és az emberi öntudattal. Külön érdekessége volt a népszövetségi tanács határozata meghozatalának, hogy Bolivia és Peru képviselői nem vettek részt a döntés megzavazásában.

ÖSSZEÜL AZ OLASZ NEMZETVÉDELMI TANÁCS

(RÓMA.) A legfőbb nemzetvédelmi tanácsot február hatodikára a Venezia palotába ülésre hívták össze. Az ülésen maga Mussolini fog elnökölni.

— FORGALMI BALESETEK A KÖD MIATT. Könnyebb természetű gépkocsi és kocsi összeütközés történt ma reggel a ködös Elisabeta-uton. A Cluj 492. rendszámu autótaxi, amely felfelé haladt, a hegy tetején a sűrű ködben összeütközött a szembejövő 213. rendszámu bérkocsival. Az összeütközés következtében mindkét jármű súlyosan megrongálódott. Szerencse, hogy a járműben ülőknek jelentéktelen zúzódásokon kívül komolyabb bajuk nem történt. — A Marechal Foch-uccában is ma reggel összeütközött két Rapid autóbusz, amelyek egymással ellentétes irányban haladtak. A Szentpéteri templom felé haladó autóbusz ki akarta kerülni az előtte haladó lovasszekeret és közben összeütközött a vele szembejövő, másik társasgépkocsival. Szerencsére mindkét sofőr idejébe fékezett és így a karambolnál senki nem sérült meg.

— Pénzügyi tárgyalások Magyarország és Románia között. Bucurestiből jelentik: Az Argus közlése szerint, a nemzetgazdasági minisztérium bizottsága tárgyalásokat folytatott Takácsi magyar megbízottal a két ország között függőben lévő pénzügyi kérdések rendezésére. Annak a 35 millió lejes követelésnek likvidálásáról van szó, amelyet a magyar kormány intézkedésére egyelőre letiltottak.

— Királyi rendelet törvénnyel módosították és egyszerűsítették a bünygyi perrendtartást. Bucurestiből jelentik: A II. Károly királyról elnevezett bünygytörvény könyv, illetve a perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosítása vált szükségessé. II. Károly király Öfelsége tegnap már aláírta a módosításokról szóló rendelet törvényt, amely elsősorban a bírói szervezetről szóló törvény 86. szakaszát változtatja meg és egyszerűsíti a bünygyi ítélőtáblák eljárását.

Gyengélábon áll a béke

Irta: HALÁSZ JÓZSEF

1.

A római ut mérlegét talán a legtalál-
lábban a Newyork Herald Tribune ál-
lapította meg. E szerint: „A békét pil-
lanatnyilag megmentették, de semmi-
féle biztosíték nincs arra, hogy ké-
sőbb egy adott pillanatban valamiféle
diplomáciai kisiklás nem boríthatja
fel... Hát ez bizony édeskeves ahhoz,
hogy a világ, vagy legalább is Európa
népei megnyugvással hajtsák álomra
a fejüket. Mint annak idején a mün-
cheni négyes összejövetel után, most is
még inkább egész sereg tisztázatlan
probléma mered a világ elé. Példának
okáért egy hajszálnyira sem rendező-
dött a francia—olasz feszültség, nem
enyhült az ellentét a német birodalom
és az Északamerikai Egyesült Államok
között és jöttányira sem csökkent a
Távolkeleti veszedelem sem Mindennek
ellenére a jó öreg Chamberlain válto-
zatlanul derűs arccal jelentette ki a vi-
lágsajtó képviselői előtt, hogy római
utjával teljes mértékben meg van elé-
gedve. Vannak dolgok, amelyeket ál-
lamférfiak és diplomáták hét lakat
alatt őriznek. Bizonyára ezek közé tar-
toznak azok a bizalmas megbeszélések
is, amelyek Chamberlain és Mussolini
között, — hogy úgy mondjuk — négy-
szemközt folytak le s amelyekről a hi-
vatalos közlemények elfelejtettek meg-
emlékezni. Pedig talán éppen e meg-
beszélések lényege érdekelt volna leg-
inkább a kulturerberiség. A spanyol
kérdés természetesen szorosan össze-
függ a francia—olasz ellentétekkel.
Nos, nem tudunk róla, hogy Mussolini
bármiféle ígéretet tett volna arra, hogy
a Spanyolországban harcoló önkéntese-
ket házaszólitaná. Sőt ellenkezőleg:
Franco seregeinek legutóbbi győzelmei
még dacosabbá tették a Ducet e tekintetben.

2.

Alighanem közel jár a valósághoz az
angol sajtó nagyrésze megállapítása
is, amely szerint Chamberlain római ut-
jának egyetlen komoly eredménye: a
pápával való megállapodása a külön-
böző menekültek ügyében. A pártatlan
történetírás majd egyszer kétségenki-
vül a legmelegebb sorokkal fogja méltá-
tatni Szent Péter jelenlegi utódjának
személyét. XI. Pius ama kevés magas
tisztviselők közé tartozik napjainkban,
akik a borzalmak közepette sem feled-
keznek meg arról, hogy mivel tartoz-
nak az emberi méltóságnak és mivel
magas tisztviselőknek. Az üldözöttekért,
megalázottakért és meggyalázottakért
kevesen tettek annyit, mint Krisztus
földi helytartója. A Szentzséknak nin-
csen fegyveres hatalma, nincsenek had-
seregei, bombavető repülőgépei, halált
osztó szörnyű ágyú és gépűskái, de az
erkölcsi igazság talapzatán állva, mesz-
szire hangzik a szava és messzire ér el
a keze. Azt mondja egy példaszó: „Isten
malmait lassan őrölnék”. A római ka-
tholikus egyház is rohanás nélkül kö-
zelíti meg a maga céljait. De körül 2000
esztendő történelmi példái bizonyítják,
hogy szinte kivétel nélkül elért oda,
ahova el akart érni. Ha a Szentzsék-
kel való megállapodására gondolt az
angol miniszterelnök, amikor teljes
megelégedését fejezte ki római utja
felett, akkor igazat kell adni neki.
Egyebekben azonban sajnos minden
egy halad tovább a maga útján, mint
annakelötte. Európa feje fölött válto-
zatlanul viharfelhők lebegnek, annak
ellenére, hogy itt is, ott is újabb meg-
állapodások és szerződések kötődtek.
Igen: egyelőre megmentették a békét.
De milyen békét? A nyugtalanság fo-
kozódik és a bizonytalanság is mindin-
kébb erősödik.

3.

A Népszövetség tanácsulése — úgy
hírlék — leginkább a spanyol és távol-
keleti dolgokkal foglalkozott. Népszö-
vetség? ... A legtöbb ember bizonyára
bosszusan rázza a fejét erre a hírre.
Egyáltalán lehet-e még a nemzetek szö-
vetségéről, mint ilyenről szót ejteni? Az
elmúlt esztendő keserves eseményei
igazolják, hogy a sokszor hangoztatott
szóval is súlyosabban nyom a lat-

ban, mint a genfi „Hivatal”. Hogy nap-
jainkban mársemmi sulya nincsennek
az intézménynek, az nem csodálható.
De, hogy idáig jutott s a tekintélye és
sulya a nullánál kevesebb értékűvé sül-
lyedt, az kizárólag a Népszövetség
hangadó államainak, illetve vezéreinek
tudható be. Vajjon Del Vayo, a spa-
nyol köztársaság küldötte bizott-e egy-
általán szavainak sikerében, amikor a
népszövetségi tanács legutóbbi ülésén
erkölcsi és anyagi támogatást kért? És
a Távolkelet komoly fia, aki Kína kép-
viseletében, ugyancsak hazájának bor-
zalmas sorsát ecsetelve, könyörgött a
Népszövetség segítségért, hitt-e egy-
pillanatra is abban, hogy ez az intéz-
mény — amely strucmadárként ho-
rokba dugta fejét, amikor Japán pár-
ducként ugrott a lomha kínai tevé tor-
kánál — akar-e és tud-e egyáltalán se-
gíteni a Mennyei Birodalmon? Mérhe-
tlen bűnei vannak a nemzetek szö-
vetségének a mai politikai és az ebből
folyó gazdasági állapotok elfajulása
körüli. Azazhogy legyünk igazságosak
és tárgyilagosak. Minden egyesülés,
vagy bármilyen alakulat annyi sikert
tud felmutatni, amennyi erő van mö-
götte. Emeje fel az ujját, aki teljes jog-
gal azt merné állítani, hogy a Népszö-
vetség mögött bármikor is valamiféle
erő állt volna.

4.

A spanyol polgárháború sok jel sze-
rint a vége felé közeledik. Franco se-
regei — különböző megbízhatónak lát-
szó források szerint — győzelmesen ha-
ladnak előre. Katalánia sorsa már meg-
pecsételtnak látszik. Önkéntelenül fel-
vetődik a kérdés: ha Franco tábornok
az utolsó köztársasági seregeket is le-
veri és uralmát egész Spanyolország
fölött kiterjeszti, hogyan alakul akkor
a Földközi tenger medencéjének politi-
kai arculata? Egyet nem szabad szem-
előlt téveszteni: Azok a kívülálló erők,
amelyek anyagi és katonai támogatás-
sal lehetővé tették a győzelmet, nem in-
gyen áldoztak annyi aranyat és vért.
Spanyolország, amely meglehetősen
háttérbe szorult a hatalmak sorában,
mindennek ellenére különösen nyers-
anyagokban elég gazdagnak mondható.
Azután, ha a maga javára nem is tudta
felhasználni kitűnő stratégiai helyze-
tét szárazon és vizen egyaránt, más ér-
dekelte hatalmak annál inkább felhasz-
nálhatják azt. Alighanem közel járnak
a valósághoz, akik szerint Ibéria félszi-
gétén most nemcsak a spanyol nép leg-
belsőbb ügyét döntik el, de sok tekintet-
ben, Franciaország jövődől helyzetét
is. Ha az ember megnézi Kelet és Dél-
kelet-Európa térképét, látja, hogy a
francia köztársaságot koszoruként ve-
szik körül a számára nem kedves kor-
mányformájú államok. Keleti határait a
Harmadik Birodalom nehezedik rá
lakosságának roppant tömegével és cso-
dálatosan kifejlesztett katonai fölényé-
vel, délkeleti határán a fasiszta Olasz-
ország pillant komor szemekkel Korzi-
ka, Savoya és Nizza felé, hogy az észak-
afrikai Tuniszt ne is említsük Franco
tábornok győzelme esetén pedig a déli
és részben délnyugati határát is barát-
ságtalan ellenfél elől kell megerősíte-
nie.

5.

A legutóbbi francia államtanács a
leghatározottabban leszögezte, hogy
Franciaország minde tekintetben meg-
őrzi semlegességét és nem avatkozik a
spanyol polgárháborúba. Bonnet kül-
ügyminiszter azonban, aki a jelentések
szerint két és fél órán keresztül ismer-
tette a köztársaság külpolitikai helyze-
tét, nyomatékosan leszögezte: „Mind-
végig meg fogjuk őrizni semlegességün-

ket. De akárhogy alakuljanak is a dol-
gok, figyelemmel fogjuk kísérni az ese-
mények és meg tudjuk majd védeni
külső és belső érdekeinket mindenféle
ellenünk irányuló célzattal szemben”.
Komoly szavak, de a történelem során
sokszor hangzódtak el már ilyen kije-
lentések, amelyekre azonban az esemé-
nyek keményen rácsófoltak. Mindeneset-
re hihetetlennek látszik, hogy Daladier
kormány ne lenne tájékoztatva a kö-
zeli és távoli eseményekről és ne tud-
ná, hogy meddig szolgálja Franciaor-
szág jóvoltát a türelmes várakozás,
vagy mikor kellene keményebb eszkö-
zökhöz nyulnia. Talán igaza van an-
nak a francia államférfinek, aki éppen
az államtanácsról jövet mondotta a saj-
tó képviselőinek: „Franco tábornok min-
den valószínűség szerint győzni fog. De
majd csak ezután fog kiderülni, hogy
mennyi haszna lesz ebből azoknak a
külső erőknek, amelyek mindvégig az
ő győzelmére spekuláltak.” Franco tá-
bornok mindenesetre már előzőleg meg-
felelt erre a kérdésre. Amikor ugyanis
a Reuter Távirati Iroda munkatársa
megkérdezte: igaz-e, hogy bizonyos
hatalmaknak területi aspirációi vannak
Spanyolországgal szemben, katonás
rövidséggel csak ennyit mondott: „Győ-
zelmes seregeink már megmutatták,
hogy minden veszéllyel szembe mer-
nek szállani. Megmutatjuk majd azok-
nak is, akik az egységes Spanyolország
birtokára áhítoznak, hogy meg tudjuk
védeni hazánk épségét mindenki-
vel szemben.”

6.

Igen, igen, ez a katonás kijelentés
elég megnyugtatóan hangzanék, ha
Itália nem tartaná már a kezében a
Baleári szigeteket és a Harmadik Bi-
rodalom nem igyekezett volna a spa-
nyol általaj kincseire: a vas, ólom, hi-
gany és cinkbányákra rátenni a kezét.
Nem is szólva arról, hogy Spanyol-
Marokkóban is éppen eléggé megvetet-
te a lábát. Most már minden attól függ,
hogy a polgárháború elültével milyen
állápontra helyezkednek a németek és
olaszok e tekintetben? Aki azonban
tudja, hogy a Baleárok birtokában egy
erős hatalom bármikor megbéníthatja
Franciaország kapcsolatait északafrikai
gyarmataival, könnyen hajlandó felté-
telezni, hogy Olaszország, amelynek
annyi elszámolnivalója van a francia
köztársasággal, igényeinek kielégítése
előtt nem mond le erről az elsőrendű
előnyéről. És valószínűnek látszik az
is, hogy Németország sem fogja saját
jőszágától feladni azokat a gazdasági
és stratégiai előnyöket, amelyeket a
spanyol polgárháború során a maga
javára lekötött. Angol és amerikai la-
pok többször hangot adtak annak a vé-
leményüknek, hogy Franco esetleges
győzelmével Madridig nyulik majd a
Berlin—Róma—Tokió tengely európai
szára. Ez pedig annyit jelentene, hogy
a Földközi tengeren és a közel Keleten
gyökeresen megváltozhat az eddigi sta-
tus quo. A Völkischer Beobachter egyik
közelmúlt száma mindenesetre „Latin
dráma” című cikkében, már élénken
kommentálta a lehetőségeket, hangsú-
lyozván, hogy elérkeztünk a dráma
utolsó felvonásához. Igen, elérkeztünk.
Ámbár ki tudja, hogy az élet — a leg-
nagyobb drámaíró — milyen csattanót
tartogat az utolsó felvonás végére?

7.

Meglepetések semmilyen téren nin-
csenek kizárva. Az európai közvéle-
mény például sokat várt a többször be-
harangozott bélyei vadászatoktól is.
Ugy volt, hogy Ciano olasz külügyi-
miniszter kívül Csáky magyar és Beck
lengyel külügyminiszterek is résztvesz-

nek ezen a vadászon. De azután tör-
tént egy és más Páldául Csáky ma-
gyar külügyminiszter berlini látogatá-
sa stb. Ez a látogatás azután fölösle-
gessé tette Beck és Csáky részére a
bélyei uatt. Amint már a hivatalos je-
lentések beszámoltak róla, Berlin és
Budapest minden tekintetben megegyez-
tek egymással. Magyarország csatlá-
kozott az úgynevezett „kommunista-
ellenes egyezményhez”, amelyet tud-
valevőleg a Berlin—Róma—Tokió-i ten-
gely részesei kötöttek meg egymással.
Az egyezmény kimondott célja min-
denféle kommunista terjeszkedés és
propaganda megakadályozása. Ezen
tudmenően azonban gazdasági és ka-
tonai konvenciókat is tartalmaz. Ma-
gyarország nagy horderejű gazdasági
egyezményt is kötött a német biroda-
lomal. Az erről szóló beszámoló-
k szerint Csáky gróf berlini látogatása
eloszlatta azokat a felhőket, amelyek
az utóbbi időben a Magyarország és
Németország közötti jóegyetértést meg-
zavarták. Berlin kötelezte magát az
eddiginél is nagyobb mennyiségű ga-
bona és egyéb élelmiszer átvételére. A
fizetést természetesen nem készpénz-
ben, hanem iparcikkben fogják ki-
egyenlíteni. Az előbb említett forrás
szerint a magyarországi zsidó-kérdés
radikális megoldása maga után vonja
az ottani ipar bizonyos részeinek likvi-
dálását is, amelyet Berlinben feleslege-
nek, sőt a német-magyar kereskedelmi
kapcsolatok harmonikus kifejlődésére
károsnak tartanak.

8.

Politikai és gazdasági egyezéseket,
az államok soha nem szoktak érzelmi
alapon kötni. Felelős államférfiaknak
minden ténykedésükben népük és or-
száguk érdekeit kell szem előtt tartá-
niok. Feltételezhető, hogy a jelelegi ma-
gyar felelős tényezők is erősen kényszer-
nek engedelmessé követték meg az
előbb említett egyezményt. Hogy mi
lesz ennek az ellenszolgáltatása? A
német birodalom — ha egyelőre hi-
vatalosan még nem is — de minden
jel szerint jóidőre lemondott a függet-
len Nagy Ukrajna megteremtéséről. Ez
erősen befolyásolja Közép- és Kelet-
Európa jövődől politikai alakulása-
nak lehetőségét. Tudjuk, hogy az ukrán
kérdés elsősorban a lengyel köztársas-
ságot érintette volna. Varsó nem ok-
 nélkül fordult hirtelen megenyhült
arccal Moszkva felé. Szovjet-Oroszor-
szágnak és Lengyelországnak ugyanis
az ukrán kérdésben azonosak az
érdekeik. Ezért újította meg a len-
gyel kormány a Szovjettel kötött és le-
járófélben levő gazdasági és megne-
mítási egyezségét és ezért kezdett
valószínűleg újabb tárgyalásokat a
moszkvai kormányzattal. A Harmadik
Birodalomnak azonban semmiképpen
sem jött volna most jól, ha a lengyel
köztársaság végszükségből esetleg ka-
tonailag is megegyezik Oroszországgal.
Ezért marad el valószínűleg az önálló
Ukrajna terve és ugyanezt igyekez-
tek a németek Magyarországgal is el-
feleltetni egynemely nyugtalanító és
idegeseítő jelenséggel... Természetes,
hogy ezek után fölöslegessé vált Csáky
gróf és Beck ezredes részvétele a bé-
lyei vadászatokon.

9.

A békét tehát úgy, ahogy, egyelőre
megint megmentették Rómában. Egy-
időre. Mert, hogy valami azért nincs
egészen rendjén, azt Auckland Geddes,
a londoni polgári légvédelem technikai
szakértőjének legutóbbi kijelentése bi-
zonyítja. Auckland Geddes, ugyanis fel-
szólította nemcsak London, de egész
Anglia lakosságát, hogy már most lás-
sa el magát élelmiszerekkel háboru ese-
tére, nehogy később az élelmiszer for-
galmában zavar álljon be... A to-
vábbiak során még ezt mondotta: „An-
glia minden tekintetben a legteljesebb
mértékben felkészült a háborúra és va-
lószerűnek látszik, hogy az esetleges
ellenfelek már a háború kezdő szaka-
zaiban sem tudnak vele lépést tartá-
ni.” Hát ezek bizony meggondolkoztató
szavak és nem tulságosan igazolják a
derülőt jó öreg Chamberlain bizako-
dó kijelentéseit.

NÉMET-NÉPRÁDIÓ CSAK 2.800 Le
(DEUTSCHER VOLKSEMPFÄNGER)

LORENZ 4-1 dinamikus super Lei 14.500
továbbá Ekco és Standard rádiók. ♦ **Csillárok**

TOTELECTRIC-nél CLUJ, REG FERDINAND 28-a.

Apróhirdetések

APRÓHÍRDETÉSI ARANK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelleg és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portózási jellegű leveleket továbbítunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszük fel. Hivatalos órá reggel 8-tól este 7-ig.

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvekre kiskis. Rösner ékszerész Cluj, Reg. Ferdinand 114. (VT 1770)

ADÁS-VÉTEL

ARANYGYŰRŰKET, fogakat és mindegyik ékszert (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orologelor, Cluj. Piața Mihai Viteazul 11. (1773)

DIÓGYÖKÉR topolya házszobák, ebéd- és íróasztalok, gardérobok, mindenféle bútorok olcsón eladó. Beraktározást vállalok. Butoraktár, Cal. Victoriei 25. sz. (287)

SCHIMBÁSOK figyelmébe! Elsőrendű lovak Hárak-nál kaphatók. Str. Baia Someseni. Telefon 36-23. (1776)

MARADÉK nőiszövetek, selyem, mindenféle textilmaradékok olcsó elárúsítása. Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V591)

HÖLGYFODRASZAT fényes berendezéssel, komplett felszereléssel, ELADÓ a központban. Leveleket „Férgalmas helyen” jellegre a Nova könyvkereskedésbe, Str. Memorandului 16. (404)

CSUKOTT jókarban lévő, üzenékép. Special Nasch autó jutányosan eladó. Cim a kiadóban. (T1797)

OROSZ vadmacskabunda eladó. Triska cég, Str. Saguna 14. (433)

MENYASSZONYI és névnap ajándékokat legolcsóbban mégis csak Kerekes porcelláncsarnokában vásárolhat. (1771)

QUARZLÁMPA, jókarban lévő, eladó. Cim a kiadóban. (432)

ELADÓ gyümölcsöskert házzal. Colonie Breaza 37. Mihala. (557)

FÜSZERÜZLET berendezés mérlegekkel együtt eladó. Cim a kiadóban. (575)

JÓMENETELŰ fűszerüzlet betegség miatt átadó. Cim a kiadóban. (576)

ÓCSKARUHÁKÉRT legtöbbet fizetek, olcsón eladok. Tegyen egy próbát. Str. Memorandului 4. kapu alatt. (N1627)

HÁROMPARCELLÁS telek épülettel, vagy egy üres parcella sürgősen eladó. Colonie Someseni. Érdeklődni: Str. Xénopol 9. ajtó 1. (597)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 14. (595)

ELADÓ egy féligkész nagyobb ház villánygyedben, minden elfogadható ártan. Cim: Reg. Maria 16. Virágüzlet. (N1639)

ELADÓ Cluj, Colonia Someseni ház-hely 278 négyzetű és egy szőlő Cioconan 4 hold területű. Erd.: Dr. Fersigán ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1801)

KERESEK jókarban lőször matracot. Str. Baba Novac 9-a. I. jobbra. (638)

VESEK székeket, modern, használt, kisebb ebédasztalt. Str. Regina Maria 23. emelet, balra. (655)

KELENGYE vásznat, damasztot, paplant és alsópedő vásznat, női és férfi szövetet olcsón Str. Măloasă 19. Samuelnél. (675)

ELADÓ a Motilor uton 520 négyzetméter kiterjedésű ingatlan. Bérjövődlem 3600 lej havonta. Értekezni lehet Motilor 62. alatt ügyvédi irodában. (N1657)

ELADÓ Someseni községben szép családi ház, 60 éve fennálló jóforgalmu fűszer és italmeréssel. Értekezni: Cluj, Cal. Regele Ferdinand 114., I. emelet. Vágó. (671)

EGY 90 kg.-os mangalica süldő eladó. Cal. Motilor 145. (694)

AMERIKAI iratszékényt keresünk megvételre. Cim: Str. Regala 16., földszint. (690)

ELADÓ üvegfal 2.20 m. magas, 5 m. hosszú. Megtekinthető: Muresan-ucca 10. sz. malatt. (688)

HÁZHELYNEK alkalmas parcella (330 négyzetű) Str. Vasile Rodna 142 alatt eladó. Erd.: Repanovici ezredes, Str. Bratianu 2. (T1807)

SZMOKING atig használt közepetmetre és egy borkabát eladó. Cal. Reg. Ferdinand 53. ajtó 4. (702)

TOPOLYA háló, mindenféle bútorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt bútor. (4557)

ELADÓ nagyteljesítményű, két dugattyús szívó-nyomó vízszivattyú léghengerekkel és gözgéppel együtt. Heinrich szappangyár. (T1812)

30 éve fennálló hölgy és férfi fodrászat komplett felszereléssel és fényes berendezéssel központ legforgalmasabb helyén eladó. Levelet „Elutazás miatt” jellegre a Novába, Str. Memorandului 16. (704)

Modern díoháló, lakkszíszolt háló, konyha berendezések és kombinált szekrény sürgősen eladó. Reg. Carol 36. asztalos. (V1670)

HASZNÁLT rádiók, ruhák, ékszerek, órák, fényképezőgépek, hangszerek, stb. olcsón eladók részletfizetésre. Comision. Str. Matia. (N1596)

ELADÓ 700-as cseplő és International motor jutányos áron. Érdeklődni: Tárziu, Cluj, Cal. M. Foch 44. I. 25. (526)

JÓMENETELŰ fűszermalom elköltözés miatt sürgősen eladó. Piața Mihai Viteazul 33. (673)

KOMFORTOS 3 szoba konyha, fürdő, kert, belvárosban eladó. 380.000 lej. Str. Szabónál, Cal. Traian I. d. u. 2-4. (632)

MODERN festetlen konyhabútorokat veszek. Str. Baritru 10. Klein. (574)

POSTABÉLYEGET román, külföldi, gyűjteményt veszek legmagasabb ártan. Naumann, Str. Fr. David 9. (N1622)

ÓCSKA ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (609)

EGY prima 3 lámpás rádió, egy szalag-garnitúra, egy puld olcsón eladó. Strada Tudor Vladimirescu 1. (615)

ELADÓ új modern acélfűtőrendszer üzleti portál és fűszerüzlet berendezés, nagyon olcsón. Érdeklődni Bernath fűszerüzlet. P. Mihai Viteazul 32. (642)

ROVÁCSMŰHELY berendezés eladó. Str. Jazultu 31. (646)

ELADÓ forgalmas helyen gazdálkodásra is alkalmas házastelek üzlettel, vagy elcsereendő ráfizetéssel beljebb eső házzal. Erd.: Str. Rudeanu 20. (701)

BUTORT • BUTORSZÖVETKEZET-NEL

CSAK A BUTORSZÖVETKEZET-NEL
STR. IULIU MANIU 5. SZAM ALATT VÁSÁROLJON!
Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek. Telefon: 20-98.

ELADÓ szép, komplett biedermeier szalag-garnitúra, fehér háló, kis selyem perzsaszőnyeg. Str. Oăsanu 28. (714)

ELADÓK házhelyek A. Muresan környékén részletre is, 68.000 lejtől. Erd.: Str. Amos Francu 9. (686)

VADONATUJ polituros keményfaháló eladó. Str. Petru Rareș 10. (692)

BILLIÁR asztal, nagy vendéglői kemence kétteres, eladó. Simon, Str. Chin-tailui 11. (633)

ELADÓ új ház 9 százalékos jövedelemmel üzemeltetés, 2 szoba, konyha és mellékhelyiségekkel, 3 nagy betonpincével, külön felken. Erd.: Cal. Reg. Ferdinand 59. dohánytőzsdében. (703)

JÓFORGALMU mészárosüzlet berendezéssel eladó állomás mellett. Erd.: Reg. Ferdinand 104. (705)

BALI virágzsúsgépet szerezze be legolcsóbban Dahlában, Cal. Reg. Ferdinand 5. (716)

MUVIRAGOK legnagyobb választékban „Dahlia”-ban, Cal. Reg. Ferdinand 5. (715)

VESEK jókarban lévő International Hárpar, vagy Hánomák traktort. Petroczky, Dej. (VT1808)

ELADÓ üzemképes 14 HP Ganz benzín motor, vagy traktorról cserélek. Str. Has-deu 97. (550)

SZEP félfedelű városi hintó eladó. Ugyan ott 3 darab 8 hónapos fajvizsla. Vadász kutyakölyök olcsón eladó helyszüké miatt. Erd.: C. Regele Ferdinand 104. (636)

EGY kis telek szoba, konyha udvarral a központban sürgősen eladó 80 ezer lejtől. Erd. Str. Scărilor 2. (708)

ELADÓ az opera közvetlen közelében egy 300 négyzetméteres szép napos fekvésű parcella. Erd.: Str. Amurg 27. üzletben. (636)

ELADÓ 900 Hoffher vasramás cseplőgép golyós csapágyval, önállitható kosárral és kalászsívvával. Petroczky, Dej. (VT1809)

KERESEK mészáros jégszekrénybe amoniák fagyasztó berendezést. Cim: Illés Ioan macelar, Ludus. (VT1810)

ELADÓ 40 HP szívógáz- és 25 HP Vohanka nyersolaj motor. Demeter Albert, Ghandari, Jud. Odorheiu. (VT1811)

ELADÓ jégszekrény, Zephir kályha, gyertya vaságy. Str. Budai Delcanu 37. (725)

MODERN díoháló elutazás miatt sürgősen eladó d. u. 5-től. Schwartz, Str. Mărești 25. (726)

ÁLLAST KERES

NAGYMUNKÁS szabósegéd aki külföldi szabással rendelkezik, munkát keres. Cim a kiadóban. (V 640)

ROMÁNUL tudó leány elmenne üzletbe, vagy orvos mellé. Marosán Ilus, Targu-Mures, Apaductelor 1. (VT1791)

LEÉPÍTETT tisztviselő elmenne anya helyettesnek vagy laboratóriumba. Cimeket „Intelligens” jellegre a kiadóba kér. (610)

PAPLANT varrok házaknál és otthon. Str. Muncitorilor 43. Muresanné. (604)

SOFFOR megbízható, jövedelős 15 éves praktissá! 30.000 lej készpénzzel megfellelő állást keres, vagy rentábilis üzlethez társulna. Megkereséseket Papp D. Tg.-Mures, Str. Gen. Grigorescu 3. (VT1794)

PERFEKT román gépirni is tudó harmadéves joghallgató ügyvéd, vagy más irodába foglalkozást keres. Privát órákat ad. Cimeket „Szerényigényű III.” jellegre a kiadóba kérék. (660)

ISKOLÁZOTT nő bármilyen alkalmazást vállal koszt és lakásért. Str. V. Gol-dis 19. szuterin. (685)

ÁLLAST KAPHAT

TANULÓFIU fizetéssel felvétetik kocsárónó műhelybe. Matis Mihály, Cal. Marechal Foch 3. (565)

VASESZTERGÁLYOS segéd, valamint nikkelezéshez értő nő felvétetik Schlezák nál, Str. St. Iosif 3. (612)

SEGÉDEKET szakszerű kirakatrendezés és 3 nyelv ismeretével felveszek brassói fűszer és csemegeüzletbe. Ajánlatokat „Komoly munkaező” jellegre a Brassói Lapok kiadóhivatalába. (V T 1802)

TISZTESSÉGES, egészséges mindenestől szakácsnő felvétetik. Str. I. Maniu 32. em. (N1647)

SZOBÁLEÁNYT, ki varni tud, keres egyédtőlálló idősebb földbirtokos. Gaál Petru, Carpadea Apahida, jud. Cluj. (724)

KÜLÖNFÉLEK

ANGLIÁBA nőmetől beszélő nő háztartási munkaezők 4000 lej kezdő havi fizetéssel közvetlenül elhelyeztetnek THE MARICA AGENCY, 24. NOTTINGHILLGATE LONDON W. 2. által. Ismerető és romániai közvetítői költség nincsen. (V T 1665)

NAGYJÖVEDELMŰ, biztos üzlethez tökeerős társ kerestetik. Herz, Str. Marzescu 1. (699)

ELSŐRENDŰ üzlethez pénztárs keres tetik. Str. Ilie Macelar 20. Ferdinand. (T1806)

SZABÁSZAT tanítása Getch Edit volt ipariskolai tanárnőnél, Str. Regala 38. (N1669)

KÖZÉPISKOLÁSOK oktatását jutányosan vállalja számtantanár. Románul is. Cim a kiadóban. (274)

ALLAMI követelést megveszek 50.000 lejig adókompenzációra. Ajánlatok: Biroul Frenkel, Turda. (VT1790)

KIFENYESEDETT öltönyeit speciális módszerrel fénytelenítem, tartósságáért felelősséget válllok. Cal. Regele Ferdinand 5., első emelet, ajtó 1. (567)

EGYEDÜLLŐ férfi adósságmentes vagyonomat öröklésül végrendeletkém egy anyagilag szintén rendezett jölelklétű, független nőre, kinek otthonias társaságában lehetnék éltöm fogytáig biztosítva. Csak teljesítmű leveleket kérek „Otthonra vágyom” jellegre a kiadóba. (570)

FIATAL mérnök megismerkedne független leány, vagy asszonnyal szórakozás céljából. Leveleket „Kölcsönös önzetlenség” jellegre a kiadóba. (592)

KEREKES JÓZSEF Marosvásárhely, elismerten legjobb címfestő, szobafestő és mázolómeister. Kinek elsőrendű szakképzettségét az önéletrajza is elismerte. Elvállal minden munkájába vágó munkát a legcsább és legjutányosabb kivételben úgy helyben, mint vidéken. Str. O. Goga 33. (VT1792)

A Str. Reg. Maria 29. ÉTTERMEKEN elsőrendű háromfogásos menü kenyerrel és étlap szerint 18 lej, a kétfogásos 15 lej. Abonánál engedmény. (T1760)

27 ÉVES román asztalos megismerkedne román, vagy magyar lánnyal házasság céljából, kinek olyan háza van, hol asztalos műhelynek megfelelő helyiség van. Leveleket „Önálló” jellegre a kiadóba kérék. (616)

SZABÁSZATI tanfolyam kezdődik legújabb módszerrel az Elite szalonban. P. Unirii 22. II. (N1638)

ÉLETFÖGYTIGLANI 2 szobás, fürdőszobás lakást keres idősebb házaspár, fizetés egy összegben. Erd.: Str. Eminescu 1. ajtó 2. délelőtt 12-1 között. (N1652)

KERESEK biztos üzlethez 400-500 ezer lejes társat. Cim a kiadóban. (T 1804)

KIVANDORLÓK figyelmébe. Elcserelem argentinai vagyonomat itteni ingó, vagy ingatlanért. „Ritka alkalom” jellegre kiadóba. (669)

FEHERNEMŰ javítást, stoppolást, lakásomon, vagy házaknál olcsón válllok. Str. Mărești 11. (T1814)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET tokéletes eredménnyel eszközöl Paragáz osztályunk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” laboratórium, Str. Cons. Național 3. (Főpostá mögött). (683)

FIATAL iparoslány vagyok, keresem intelligens iparos ismerettségét házasság céljából „Tavaszi” jellegre. (712)

MENYASSZONYOKNAK fátvólok, kosszoruk kikölcsönzésre kaphatók Dahlában, Cal. Reg. Ferdinand 5. (717)

MUVIRÁGCK hozott anyagból is készítenek Dahlában, Cal. Reg. Ferdinand 5. (718)

NEGYVEN év körüli uriember ismeretsegét keresem házasság céljából, kis házam, foglalkozásom van. „Komoly nő” jellegre a kiadóba. (711)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ uccai parkettes kapualatti bejárati szoba, Str. Saguna 24. Értekezni emeleten. (676)

KIADÓ bútorozott szoba, fürdőszobával a központban 2 személynek, esetleg nyugdíjas egyénnek, teljes ellátással. Str. Bratianu 2. földszint, jobbra első ajtó. (689)

KIADÓ március 1-re Muresan-ucca 10. szám alatt két szoba, konyha és háromszoba, konyha modern lakás. Cim: Erdélyi Gazdasági Egylet, Regala ucca 16. sz. Telefon: 21-58. (689)

KIADÓ egy bútorozott szoba, napos oldalon, igen egészséges fekvésű, olcsó árt. Str. Margineanu 19. Weber. (687)

SZOBA, konyha, kamara kiadó, esetleg bútorozott szobaellátással is. Str. Grecianu 9. (713)

KIADÓ 1 szoba, konyha lakás. Str. Regala 1. (T1813)

CSINOSAN bútorozott szoba külön fürdőszobával, teljesen szeparált kiadó. Regala 25. (V1603)

KIADÓ február 1-ére 2 szoba, konyha, fürdőszoba Piața Mihai Viteazul 23. Érdeklődni a kerti lakásban. Ugyanott egy 2-es Wertheim cassa eladó. (600)

KIADÓ február 1-ére 1 szoba, konyha szuterinben. Str. Aurel Vlaicu 4. (566)

MAGÁNTELEK 2 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel február 1-re kiadó. Str. Bravilor 21. (539)

EGY szoba azonnal kiadó. Str. Amos Francu 2. (564)

KETSZOBÁS, összkomfortos lakás február 1-ére kiadó. Erd. Biró Albert ház tulajdonosnál, Str. Vacaescu 7. (680)

KIADÓ szoba, konyha Str. Paris 7. Érdeklődni Str. Gen. Poetas 11-a, Réti asztalosnál. (T 1803)

EMELETI 4 szobás modern lakás nagy terrasszal állandó napos oldalon május 1-re kiadó. Ferdinand, Str. Ilie Macelar 20. Megtekinthető 11-1 és 5-7 óra között. (723)

KAPUALATTI diszkrét különbejáratu csinosan bútorozott szoba fürdőszoba használatra kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 16-a. földszint. (719)

KIADÓ bútorozott szoba, konyha és 2 szoba, konyha havi 300-400-700 lejtől. Str. Rahovei 21. Cosmuța sanatórium mellett. (698)

KIADÓ egy szoba bútorozva, vagy üresen. Str. Paris 12-a. (722)

KIADÓ májusra 3, vagy 4 szobás komfortos lakás irodának, vagy orvosi rendelőnek is megfelel. P. M. Viteazul 39. ház tulajdonosnál. (721)

KLONÁLLÓ garzonlakás (1 szoba, előszoba, fürdő) napos terrasszal február 1-re kiadó. Str. Elisabeta 30. (720)

EGY szoba 350 lejtől kiadó. Ugyanott egyszoba, konyha is. Str. Masiniștilor 52. (710)

LAKÁST KERES

KERESEK május 1-ére központban 3-5 szobáig, esetleg különleges lakást. Strada Regina Maria 23. I. emelet balra. (656)

KERESEK egy 3 szobás, vagy 2 szobás (hallal) előszobával komfortos, modern, napos villát május 1-ére. Cim a kiadóban. (554)

KERESEK 2-3 szobás, kertes lakást májusra. Cim a kiadóban. (693)

Málnásy Jivadar:

Visszafelé az időgépen...

Diágyerek voltam és úgy utazgattam, mint ahogy a népmese mondja: hátán van a báza, kebelében a kenyere. Ahol a jó Isten napja lealkonyodott, lepihentem, mert mindenütt akadt vendégszerető kapu, amely kinyitott a feketehajú, székegy kölyök előtt és mindenütt volt kés, amely leszelt darabka kenyéret...

Igy vándoroltam át azt a földet is, amelyről elindulásom előtt csak egyetlen strófát tudtam:

"Vigan dudál
A portugál."

Amikor azonban onnan visszatértem, már sokkal, de sokkal többet is tudtam.

Többek között ezeket is.

Festőművész akart lenni, vagy nehézsúlyú világbajnok, de "csak" király maradt

Ezerkilencszázkilencvenegy júliusának egy reggelén, hatalmas, domboru mellkasú, uszónadrágba öltözött férfi lépett ki a Cintra kastély udvarának csillogóan fehér homokjaira. Körülnézett, majd odalépett az udvar egyik szögletében felhalmozott kőrakáshoz és hozzákezdett reggeli gyakorlatához. Először a kisebb kőveket dobálta el felváltott karokkal, majd megragadta a legsúlyosabbat, egy nyolcvanöt kilós lecsiszolt szikladarabot és ezt lódította el magától. Az utóbbit többször megismételte és mindannyiszor lemért az elért távolságot. Amikor a dobás jól sikerült, elégedetten nevetett fel és gömbölyű arcából jókedvű, csillogtak elő gyermekeken szelid, kék szemek.

A huszonnyolcéves Don Carlos, Portugália királya, szerette az életet és hatalma, izomerejével nagyon is népszerű volt országában, különösen akkor, amikor két utonálló rablót, akik nem ismerték fel, revolvereik ellenére is puhára vert magányos erdei sétája közben. De népszerű volt Angliában is, mert a New Oxford streeten Londonban, ahol inkognitóban sokszor megfordult, megfékezett egy megvadult lovat, amely mögött a kocsiban egy kétszemes angol főúri leányka sikoltott.

Don Carlos befejezte a gyakorlatot és fűttengett. A jelle fiatal lakáj futott ki a palotából és két revolvert nyújtott át neki. A király feldobta a levegőbe egy kavicsot és szétlőtte, mielőtt az a földre leesett volna. Sokszor kétszer is eltalálta a kővecskét és ilyenkor megint nevetett.

— Csodálatos lövész ön Sire — hangzott mögötte egy ilyen jólsikerült ketős lövés után.

Az uralkodó megfordult és mosolyogva nézett végig a kis igénytelen emberkén, aki a gyakorlatozás alatt észrevétlenül az udvarra lépett.

— Vigyázzon Braga professzor — mondotta — élessel lövöldözzék.

Theophilo Braga, a coimbrai egyetem tanára kényszeredetten mosolygott. Don Carlos észrevette ezt és legyintett.

— Tudom — mondotta, amikor befelé haladtak a kastélyba —, hogy ön most arra gondol: Portugália népe nyomorog és a király atlétizál, lövöldözik, fest és irodalmi témák felett vitatkozik, de látja mindig az volt a vágyam, hogy híres atléta, vagy művész legyek és nem tehetek arról, hogy "csak" király maradtam.

A professzor nem felelt, mert aligha tudott volna valamit mondani. Don Carlos a világ egyik legszelidebb és legjóindulatabb embere volt és nem tehetett arról, hogy az egykori világhatalom, Portugália Nagybritánia vazallusa lett. A király pedig nem sejtette, hogy ez a hallgató, száraz emberke, akit ő egy megszeretett, Portugália első köztársasági elnöke lesz.

"Tudom, hogy Coimbra tanárai forradalmárok"

Cintra hatszázéves toronyszobájában Braga professzor türelmesen várt, míg uralkodója átöltözött. Don Carlos remekbeszabott műteremre várásolta át

ezt a termet, amelyen festményei díszítették a falakat. Theophilo Braga szigorú kritikus volt, de meg kellett valósítania, hogy Don Carlos nem érte érdemtelenül a párisi művész akadémia kitüntetését.

Valóban nem és a tanár szomorúan sóhajtott fel, mert előre látta a véget.

— Nos, beszélgethetünk arról, ami a szívet nyomja — mondotta a belépő király — Ne zavartassa magát kedves forradalmárom, ne is tagadja, tudom, hogy Coimbra tanárai mind azok.

— Lehet — felelte Braga — bizonyos tekintetben azok vagyunk, de...

— Mert kívánnék tartják a királyságot — vágott közbe Don Carlos, — és ebben igazuk van. De mit tehetek róla? Mit tenné ön az én helyemben? Szememre vetik angolbarát politikámat. Nekem tulajdonítják elődeim mulasztásait, azt is, hogy gyarmatainkat egymásután kellett átengedni a túlerőnek. Ugyanakkor elfelejtik, hogy nem lehet hadat üzeni Nagybritániának, mert akkor elpusztulunk. Igaz ez?

— Igaz — felelte Braga —, de erőteljes gyűjteni. Belső erőt. Felség. A belső egység az alapja a modern állam-művészetnek.

— Helyes — kiáltott fel az uralkodó — nagyon is helyes, de nekem parlamentem van. A nép reformokat sürget. A népek igaza van. A parlament urai azonban mit sem akarnak engedni privilégiumaikkal. Nincs közöttük olyan, aki egyéni érdekeiről lemondana az állam javára. Egyetlen egy sincs az egész országban.

Don Carlos e kitörése olyan volt, mint valami ségykiáltás. A tanár elhallgatott és szomorúan nézett az uralkodóra, aki két kezére támasztotta a fejét.

Sokáig csend volt. Percek múltán azután megnyugodott Don Carlos és megszólalt:

— Van valami új szerzeménye?

— Igen — felelte Braga — van egy novellám.

— Olvassa fel.

Amélie

Cascaestől, a leglátogatottabb portugál fürdőtől félóránnyira emelkedik ki a tengerből a „pokol szikláinak” csoportja. Ez az a sziklatömb, amelyet évezredek óta ostromolnak meg nem szülő erővel a tenger hullámai, anélkül, hogy diadalmaskodni tudta volna fellet. A tetőn az akkori idők fürdőruháiban egy gyönyörű asszony álmodozott és nézte messzelátó szemekkel a tenger jétékát. Hirtelen összerézzent, mert valami törekeny csónakot vert a part felé a hullám. Csónakot, amelyben egy férfi ült és kétségbeesetten küzdött, hogy elterelje lélekvesztőjét az áradat útjából. Nem sikerült. A kegyetlen hullám taraja elkapta a csónakot és a „pokol szikláinak” csoportja felé vágta. Az asszony habozás nélkül ugrott fel és vetette bele magát a vízbe, mert a csónak darabokra törött és a férfit szétzúzott karral a pusztulás fenyegette.

Idégtépő küzdelem játszódott le a tenger és az amazon között, a sebesült életért, de végtére is az asszony győzött és megmentette a szerencsétlent. Az életmentő Amélie volt Bourbon Orleáns hercegnője, Don Carlos felesége.

Huszonhétéves volt, amikor ez történt, két gyermek anyja és férjének bátorlelkű élettársa. Nem szerette, ha Felségnek szóltatták, de gyűlölte a republikánusokat, mert törhetetlenül hitt a királyság elhivatottságában és szemrehányás nélkül követte urát azokba a városokba, ahol egyre szaporodó tüntetések zajlottak le a növekvő nyugtalanság következtében.

Louis Philippe és Mannel

Azt atléta Don Carlosnak és Améliének, a bátorlelkű amazonnak két gyermekük volt. Remekbeszabott emberpályák: Louis Philippe katona volt, őccse művészleték. Amélie királynő gondosan nevelte őket. Nagy követeket

tett velük, hogy megismerjék a világot, így ezerkilencszázharomban is, amikor Olaszországot, Egyiptomot és Palesztinát mutatta meg nekik.

Alfonso kedvenc fia volt Maria Pia anyakirálynőnek, aki az Ajudo kastélyban lakott és hallatlan költségeivel keltett általános feltűnést. Ez a pazarlás volt a királyi család ellen felgyűlemlett keserűség főoka, de Don Carlos nem tudta megakadályozni. Ő király létere is engedelmes fiú maradt. Maria Pia, Viktor Emanuel jelenlegi olasz uralkodó nagynénje pedig nem törődött a panaszokkal, gondatlanul élt és szórta a pénzt...

„Én megmenteném a monarchiát"

Carlos király Párisból tért vissza ezerkilencszáz ötven, amikor a portugál fővárosban egymást érték az uccai tüntetések. Az uralkodó kedvetlenül volt, mert a farnia fővárosban tulságosan jól érezte magát ahhoz, hogy Lisszabonban öröme telhessék. Madame Rejane akkor volt művészete tetőpontján. Csodálatos alakította szerepeit, amelyekben Don Carlos őszinte bámulója volt. Talán ez a csodálat, talán valami más is, eredményezte, hogy a nagy színművész nyolcvanas éveinek színű hintót kapott ajándékba tőle, hintót, amelynek híre messze tulszárnyalt a Boulevardok határára és eljutott a portugál ellenzék fülebe is. A lapok „éljen a köztársaság” címe alatt közölték cikkeiket és a **hazatérő uralkodót** óriási ekeseredés fogadta. Ekkor egy sovány, igénytelen, aszkéta arcú pártvezér jelentkezett nála, Joao Franco, aki bejelentette, hogy megmenti a monarchiát.

Don Carlos ráveregetett a pártvezér vállára, megköszönte felajánlott szolgálátát, majd rágyújtott kedvenc havannájára.

— Ha szükség lesz önre, hívni fogom — bucsuzott el ezután tőle.

Erre ezerkilencszázharomban, amikor az állapotok tarthatatlanok lettek, sor is került.

Joao Franco átvette a kormányt, feloszlata a parlamentet, bevezette a cenzurát és elfogatta a leghangosabb republikánusokat. Nem kevéssel azután megjelent az uralkodónál.

— Sire — kérte őt — ne utazzék Karlsbadba.

— Miért? Szükség van jelenlétemre?

— A költségek miatt. Felség.

— Ugy?

— Igen. És arra is kérem, hogy akadályozza meg Amélie királynő újabb itáliai útját és mérsékeltesse Maria Pia anyakirálynő kiadásait.

Don Carlos gondolkodott néhány pillanatig, majd felnevetett.

— Rendben van barátom, önnek igazam van.

A vég kezdete

Egy évre rá, ezerkilencszázhat júliusában, egy olasz hírlapíró kapott be bocsájtást az uralkodóhoz. Az újságíró Don Carlos a Recessidás kastélyban fogadta. Először világhíres akváriumát mutatta meg neki, majd képgyűjteményét. Amikor a király boldogan elbeszélte, hogy ezt, vagy azt a ritkaságot honnan szerezte meg, az újságíró türelmetlen lett és beszélni kezdett.

— iSire...

Don Carlos azonban közbe vágott.

— Tudom, hogy azért jött, mert a külföld portugál diktatúráról beszél, elnyomatásról és üldözésről, de nincs igazam. Joao Franco igyekszik rendbehozni a dolgokat és tudja — sugta — ő bizik jó csillagában.

Az újságíró szomorúan bólintott. Ő tudta, hogy a nép lázong. Hogy Theophilo Braga professzor, a király személyes barátja csak néhány nappal azelőtt már így kiáltott fel: „Megértünk a köztársaságra!” Ő azt is tudta, hogy a börtönök tele vannak és hogy Franco újabb szigorú rendszabályokra határozta el magát. Tudta, de nem szólhatott.

mert vége volt a kihallgatásnak.

A szigorú rendszabályokra még ez évben sor került és Don Carlos, amikor az eléje terjesztett rendelettervényt aláírta, úgy érezte, mintha jéges kéz markolta volna össze a szívet...

„Lisszabon népében bizhatik Felség"

Ezerkilencszáznyolc januárját a Bella Vicosai kastélyban töltötte a királyi család. Amélie királynő akkor tért vissza párisi útjáról és levelében azt írta, hogy borzalmas az ellentét Páris és Lisszabon között. Ideges volt, de kitartott férje mellett és izgalmát nem mutatta. Maria Pia anyakirálynő is idegesebb volt ajudai kastélyában, csak a király vadászott nyugodtan Bella Vico-sa erdeiben.

Február elsején visszautazott a család Lisszabonba. A kastélyból rövid szakaszon át vonattal tettek meg az utat a folyópartig. Közben hirtelen megállott nagy zökkenéssel a szerelvény. Don Carlos idegesen ugrott ki a vonatból.

— Merénylet?

Nem. Csak a mozdony egyik tengelye repedt meg, de tovább lehetett menni vele. Két órai késéssel érték el a Tajo partot, ahol a királyi yacht befutva várakozott.

A gözös délután öt órakor érkezett Lisszabonba.

Fogadására megjelent Franco miniszterelnök és Alfonso, Don Carlos testvéröccse.

Don Carlos azonnal félrehuzta miniszterelnökét:

— Milyen a hangulat? Nem magam miatt kérdézem, hanem családomért, amelynek minden tagja velem van.

— Lisszabon népében bizhatik Felség — felelte Franco biztos hangon.

Találkozás a temetéssel

Előállott az udvari fogat és a kísérő kocs. Az udvarban a király és királynő foglalt helyet, velük szemben a trónörökös és Manuel. A kísérő kocsiban ült Alfonso oportói herceg és Joao Franco miniszterelnök.

Abban a pillanatban, amikor a lovak megindultak, tompán kongani kezdték a templomi harangok.

Manuel ijedten rezzent össze.

— Miért ijedtel meg Manuel? — kérdezte a királynő — csak egy keresztény halottat kísérnek utolsó útjára.

És tényleg, alig fordult ki a fogat a kikötőből, temetési menettel találkozott. Don Carlos ekkor, talán életében először, sötét sejtelen fogta el. Felemel kedett és rászólt a kocsisra:

— Gyorsabban hajtani!

A kocsis a lovak közé vágott és a királyi hintó erős iramban haladt a királyi palota felé...

A király halott, de éljen a király

Pontban felhatkor az Arsenal elé ért a kocs. A tömeg eljéngett, de az éljen hangjait egyszerre revolverdörrenések zaja nyomta el. Gyors egymásutánban három... hat... tíz dördülés hallatszott. Az elszörnyedt emberek megrémülve látták, hogy Carlos király és Louis Philippe trónörökös előrebuknak, míg a királynő testével fedezi Manuel és hogy a kocs bevégtat az Arsenalba az ijedten szétrebbentek között...

A gyorsan előlépett orvosok megállapították: Don Carlos az atléta és a művész halott, Louis Philippe trónörökös, a kitűnő katona halott, a 19 éves Manuel könnyebben megsebesült.

Kihallgatást Franco miniszterelnök kihallgatónak jelent meg a férfitas lelkű Amélie királynő előtt és jelentette:

— Ófelsége nem menekülhetett volna meg sehogya. Az egész utvonat tele volt merénylőkkel.

Amélie hallgatott és megragadta karjánál fogva a reszkető Francot és a rávatalhoz vitte.

— Ez az ön műve volt — mondotta neki.

Franco összegörnyedve távozott és eltűnt a szereplés színpadáról...

Négy nap múlva felhangzott Lisszabon uccáin a kiáltás:

„Éljen Manuel király!"

De akkor már benne reszketett a hangban: Portugália utolsó királya.

KALANDOROK, SZÉLHÁMOSOK, BANDITÁK

R. SZIGETI GYÖZÖ
RIPORTSOROZATA

(8.)

Legutóbb a csekkcsalókról beszélünk. Elmondottuk, hogyan dolgoznak és miképpen kerülnek lépre.

A csekkcsalók számára csak a nyugati nagyvárosokban terem fű, ahol nem meglepetés valamelyik pénzintézet számára, ha valaki magas összegre szóló külföldi csekkel állít be a pénztárterembe.

Nálunk, Romániában az ilyenfajta kísérletek már eleve sikertelenségre kárhoztak. Akik mégis megpróbálják, járatlan, kezdő „dilettánsok.”

Néhány évvel ezelőtt az egyik temesvári bankfióknál próbált szerencsét egy ismeretlenül maradt egyén, 120.000 lejre kiállított hamis csekkel, amely a német Dresdener Bank feliratát viselte. A szerencsétlen hamisító, akinek egyébként sikerült valahogyan elinalnia, még azt sem tudta, hogy a Bánát fővárosát helyesen románul nem „Timisora”-nak írják, hogy „Sucursale” helyett „Sucursala”-t kellett volna a bélyegzőre hamisítania.

A csekkhamisítás terén Horváth Menyhért, a nagy „Menyus” vitte aránylag a legtöbbre. Amit ő ezen a göröngyös téren meg mert tenni, azt sem előtte, sem utána nem tudta felülmúlni egyetlen szélhámos sem.

Még a világháború előtti boldog békeévekben történt, hogy Menyus hátat fordított az öreg Európának és meg se állt Brazília tündérszép fővárosáig, Rio de Janeiróig. Pénze volt bőven, pillanatnyilag a hatóságok sem körözték, nyugodtan foghatott hozzá a legvakmerőbb tervhez, amely világjáró kalandor fejében valaha megfogamzott.

Menyus összeállított néhány magafajta szélhámossal és közösen — bankot alapítottak. Szabályszerűen megtartották az alakuló közgyűlést, bankkettel és felköszöntőkkel, helyiséget béreltek, üzleti könyveket vásároltak és a törvényes szabályok lelkiismeretes tiszteletbentartásával be is jegyeztették bankjukat Rio de Janeiró székhellyel.

Amikor mindezzel készen voltak, Menyus ismét hajóra ült és visszaindult Európába. A zsebében kevesebb pénze volt ugyan, de helyette ott lapult a csekk-könyvecske, amelynek círádás lapjaira az új brazíliai pénzintézet jóhangzású nevét tüntették fel.

Kevéssel ezután jólöltözött ur látogatta meg az európai nagybankok pénztártermeit. Gazdag, brazíliai ültetvényes, aki Európában tölti az idejét és pénzre lévén szüksége, Rio de Janeiróban lévő bankjára kibocsájtott csekket mutatott be beváltás végett.

A bankok udvariassan mentegőzködtek, hogy szabályaik szerint érintkezése kell lépniük a kérdéses brazíliai pénzintézettel. Az ültetvényes ezt megértő mosollyal tudomásul is vette, bejelentve, hogy két nap múlva ismét visszatér.

Két nap alatt megjött a kábelválasz a brazíliai banktól, hogy a csekk valódi, a csekktulajdonosnak nagyszegű betétje van a szóbanforgó banknál, Rio de Janeiróban. Ennek a kitünő értesülésnek az alapján a brazíliai ültetvényes, akit Menyus személyesített meg, minden további nehézség nélkül felvette a csekken feltüntetett — érthetően magas összeget.

Igy járta végig Menyus az összes számottevő európai bankokat és bár sok intézet elővigyázatos volt és nem váltotta be a teljesen ismeretlen brazíliai bank csekklapjait, Horváth Menyhért és társai mégis igen tekintélyes összegeket szélhámoskodtak össze.

Mire a hiszékenyebb, vagy helye-

INCZE ANDOR:

A tudomány haladása: az emberiség jövője...

Korunk tudományos vizsgálatai föltették az anyag finom szerkezetét, az atomok, továbbá az állandóan keringő áramló elektronok, neutronok, protonok különös világát; fényt vetettek a diffúz ködfoltokra, a milliárdnyi csillag óriási birodalmára, a világűr rettentő távolságaira, amit gyorslábú hírnökünk: a fény is csak évek milliárdjai alatt tud befutni. Mind szélesebbre tárul előttünk a Világegyetem kapuja, urai letünk az anyagnak, sőt nem titok már előttünk az élet sem. Habár ezirányú ismereteink csak a mi bolygónkra szorítkoznak, a sejt szerkezetéről, öröklékenységről, hormonokról, új fajok születéséről való ismereteink legalább annyira kitöltik „birodalmunk” határait, akárcsak az atom-elmélet vagy az asztrofizika. Sőt ezeknek talán fontosabb eredményeket köszönhetünk, mert egészségünk, testünk harmóniája és élettartama szempontjából értékesíthetők.

Évek milliárdjain keresztül — sőt a tűz meghódítása után is — bár, a tagolt beszéd, ez a csoda, mely valami titokteli folyamat útján az emberi nemet kitisztította az állatvilág törzséből — mégis úgy látszott, végzetünk elválaszt hatatlanul odaköti az állatsorshoz. De mindent megmentett a műveltség. A fejlődés menete állandóan gyorsuló volt. A történelemelőtti idők 500.000 éve folyamán nehezen indult a művelődés, kevesebbet haladtunk előre, mint

a földművelés kifejlődésére szükséges 20.000 esztendő alatt. Az ütem gyorsult az egyiptomi, föníciai, kínai, hellén és római történelem öt évtizede alatt s még inkább az alatt a tizenkét évszázad alatt, mely Róma bukásától a Renaissance-ig telt el. Mióta a természettudományok haladása lendületet vett, ez a tempó rohanássá fokozódott.

Elérkeztünk a nagy kérdéshez: mi hát a tudomány jövője és szerepe az emberiség életében? Természetes, hogy a haladó folyamat lendülete nem csökkenhet a jövőben sem, minthogy a folyó vize is állandóan gyorsuló áramlással hömpölyög medrében. Senki se várjon persze itt gyermekes jóslatokat. Az olvasó gondoljon arra, hogyan képzelhette el a jövőt egy Newton-korban élt ember? Lehet, hogy előrelátta korunk több felfedezését, pl. az érzéketlenítést, a vasutat, a repülőgépet — mint ahogy mi is reméljük, hogy majd bolygóról-bolygóra utazhatunk könnyűszerrel. Ki jósolhatta volna meg azonban az elektromos hullámok, a drótnélküli táviró, a rádió, a Röntgen-sugár felfedezését és az élettan meg az orvostudomány csodáit: a szérum kezelést, a hormonok felfedezését?

Mi is remélhetjük — sőt biztosan elvárhatjuk a jövőben a sztratoszférarepülés óriási lehetőségeit, majd néhány órai utazás után a Föld bármely pontján kiköthetünk, a kolozsvári lakos a

Övja egészségét

HORIA
bedörzsöléssel.

Csendes, óceán bármely szigetére mehet majd weekendezni...

S a telefonos távolbalató készülék segítségével a berlini mérnök építkezést irányíthat Kínában... Eljön az idő, amikor a tuberkulózis pusztításait meg szüntethetjük. Tudniillik mindezek a dolgok nem igényelnek egyebet, mint már alapjában meglevő ismereteink továbbbepítését.

Az igazi felfedezéseket azonban nem lehet előre látni, még elképzelni sem. Mind több emberi agy dolgozik és indítja el a vizsgálatot a jövő misztikus lehetőségei felé. Mondom, mindez előreláthatatlan. Az egyetlen, amit teljesen megjósolhatunk és megformálhatunk a tudományok jövőjéről az emberiséggel kapcsolatban, ez: a tudomány fel fogja szabadítani az embert. Mikor P. Curie-nek a véleményét kérdezték a szociális kérdésekben, azt felelte, senkinek a véleménye nem fontos, egyedül a tudomány haladása a fontos, mely elsősorban hozzájárul az ember társadalmi fölemeléséhez és idővel megszünteti az egyenlőtlenséget.

Ime egy példa: körülbelül egy évszázada annak, hogy az olasz Volta, a francia Ampère és az angol Faraday lefektették az elektromosság alaptörvényeit. Ma a vízierővel előállított villamosság világítás, fűtés, melegítés útján naponta annyi energiát nyújt egy közepes háztartásban, amely 4-5 erőteljes, éjjel-nappal dolgozó munkás napi munkateljesítményével egyenlő. A tudománynak köszönhető a rabszolgaság megszüntetése. Ma mind kevesebben kénytelenek általuk nehéz munkát végezni. Az acélgárban 20 munkás végzi el azt a munkát, amit azelőtt kétszáz. A munkanélküliség növekedése pedig arra mutat, hogy a gazdasági élet fejlődése elkerülhetetlenül szükségessé teszi a társadalom reorganizálását. Emelkedett szellemű társadalompolitikai intézkedések kellenek. Nem pedig a tulbó hal meg kávétermést a tengerbe dobni s a búzát mozdonyokban elégetni, mikor a föld egyéb részein éhen halnak az emberek. Az utókor megdöbbenéssel fogja látni tökéletlen és szervezetlen gazdasági életünket...

A gazdasági javak okszerű elosztása elejét veszi a háborúknak is. Szomorú, hogy sokan pesszimistikusan ítélkik meg a helyzetet — sokan bizonyára olvasóink közül is — és a háborút mindenáron elkerülhetetlennek tartják. Mert — sajnos — a ma történelmét még nem ismerjük, csak látjuk rohanni, száguldani az eseményeket és nem értünk rá észrevenni, hogy közben a Tudomány az emberiség életében új korszakot nyitott és diadalmasan küzd le oly nehézségeket, amikkel az emberiség hosszú mulatja folyamán hiába vette fel a harcot. Ezért a haladás ütemét minden eszközzel gyorsítani kell az emberi nem jövője érdekében. Legyen minden szavunk és cselekedetünk a tudomány apothézisa.

— Vitorlaszános vámőrök. Keleptorosországban, amelyet a jégi vitorlászás különféle nemei egyre jobban meghódítanak, a kurir és a friss öbölben ujjában a vámhivatalnokok is vitorlaszánon látják el szolgálatukat. A rendszer kitünően bevált. Minden egyes öbölben három szán áll a vámhivatalnokok rendelkezésére.

Tartson lépést a korr...

RUHÁIT FESSESSE ÉS TISZTITTASSA
A MODERN VEGYÉSZETTEL DOLGOZÓ
CZINK-GYÁRBAN

sebben: jóhiszemű becsapott bankok ráébredtek a helyzetre, Menyusnak már bottal üthették a lába nyomát...

Rio de Janeiróban pedig, abban a helyiségben, ahol a jönné bankot kellett volna találniuk, a rendőrséget becsukott ajtók fogadták, melyek mögött egynehány butordarab és üres üzleti könyv beszélt a nagystíli szélhámos vakmerő leleményességéről.

El sem képzelné az ember, hogy mi mindent nem hamisított Horváth Menyus. Neki jutott például először eszébe, hogy a játékkaszinókban használt zsetonokat utánózza.

Menyusnak ez a kalandja közvetlenül a háború után járta be a világsaját, amikor kiderült, hogy másfélmillió frank összegű hamisított játékkaszinó csempészett be a montecarlói játéktérmebe.

A hamis zsetonokat Menyus úgy értékesítette, hogy játszott velük. Egyéb ként a játék maga nem is volt fontos. Az üzlet lényege abban állott, hogy a játék végén Menyus zsetonjait aranyra és bankjegyre váltotta be a kaszinó alkalmazottjainál.

Érdekes, hogy a turpisság felfedezésének tulajdonképpen Menyus tulzott

elővigyázatlansága volt az oka.

A zsetonokat Menyus egy csehszlovák játékgárban rendelte meg, megadott méretek és színek szerint. Nem kell mondanunk, hogy ezek a hamis zsetonok pontos másai voltak a montecarlói kaszinó játékgépeinek.

Igen ám, csak hogy a forgalomban lévő zsetonok a sok dobálás, surlódás következtében bizony megkopnak, legömbölyödnek, míg Menyus vadonatúj zsetonjai úgy ragyogtak, mint amelyek most kerülnek ki a gyárból. A hamis zsetonokat tehát mesterségesen le kellett előbb koptatni...

Az egyik harmadrendű montecarlói szálloda tulajdonosának feltűnt, hogy négy vendége ugyszólván egész nap ki nem mozdul az egyik szobából, ahonnan igen különös zörejek szűrődnek ki. A tulajdonos feljelentésére a rendőrség az összekötő ajtón át belesett a kérdéses szobába, ahol a következő kép tárult szemük elé: A zsetonokat feldobálták, gurították, csusztatták, dörszölték, simították, összerakták majd megint előlről kezdték.

Reggeltől estig... Így koptatták Horváth Menyus emberei, napszámra, a hamis zsetonokat...

(Folytatása következik.)

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT